NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR **12 MART 3. BÖLÜM**

KURULUŞUNDAN DAĞILIŞINA KADAR TÜM OLAYLARLA THKP-C CUMA GÜNÜ BAŞLIYORUZ

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 29 NİSAN 1980 10 LIRA

İRAN Beni Sadr, içişlerine karışmazsa ABD ile anlaşabileceklerini söylerken Beheşti Amerikalı askerlerin cesetlerini bile pazarlık konusu yapmak istiyor

ABD Brzezinski, İran'a yeniden askeri müdahalede bulunma ihtimalinin ortadan kalkmadığını söyleyerek alay edilmesini kınadı

AET Lüksemburg'taki AET Zirvesinde Amerikan operasyonu eleştirilmedi. AET, rehineler 17 Mayısta bırakılmazsa İran'a ambargo uygulayacak

ABD Dışişleri Bakanı Vance istifa etti

SOVYETLER PUSUDA

Dünya ABD-İran kapışmasıyla meşgulken, Ruslar İran'a yönelik orta menzilli füzeler yerleştiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

DÜNYA kamuoyu ABD'nin rehineleri kurtarma operasyonuyla uğraşırken, Sovyetler Birliği'nin işgal altındaki Afganistan'ın İran sınırı yakınlarına orta menzilli füzeler yerleştirdiği bildirildi. Söz konusu füzelerin İran'a ve Basra Körfezine yönelik olduğu belirtiliyor.

Bu arada, ABD'nin rehineleri kurtarma operasyonuna karşı çıkan Dışişleri Bakanı Cyrus Vance istifa etti. Vance'ın istifasından Başkan Carter'ın siyasi hayatının zarar göreceği ifade ediliyor. Vance'ın istifasının ardından, İran'a askeri müdahaleyi desteklediğini belirten Carter'ın Güvenlik İşleri Başdanışmanı Brzezinski'nin yönetim içinde güç kazandığı gelen haberler arasında.

İran'da ise Devlet Başkanı Beni Sadr, İran'ın içişlerine karışmaması durumunda ABD ile anlaşmalarının zor olmadığını açıklarken, aşırı dinci kanadın temsilcisi Ayetullah Beheşti operasyonda ölen Amerikalı askerlerin cesetlerini bile pazarlık konusu yapacaklarını duyurdu. Dışişleri Bakanı Kutbzade Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta, rehineler sorununun barışçıl yoldan çözülmesi ihtimalinin ortadan kalkmadığını, bu nedenle kuvvete başvurulmaması gerektiğini söyledi.

AYRINTILI HABERLER 3 SAYFAMIZDA

Bir yıldır ahırda öğrenim görüyorlar

■ İslahiye'nin İncirli köyünde 80 ilkokul öğrencisinin öğrenim gördüğü ahırda ne pencere var ne de kapı

MEHMET ÖZDEMİR (İSLAHİYE)

İSLAHİYE'nin İncirli köyünde 80 ilk okul öğrencisi öğrenimini 1979'un ekim ayından beri ahırda yapıyor. İlkokul binası hâlâ tamir edilmediğinden öğrenim bir süre daha ahırda sürecek.

Çok kötü şartlar altın-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

İncirli köyünün 80 çocuğu ilköğrenimlerini ahırda yapıyor. Penceresiz, kapısız binada daha ne kadar kalacakları da belli değil. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Konya'da 25 Nisan günü arkadaşının evinde otururken komandolar tarafından silahla taranarak öldürülen öğretmen Hasan Namık Duru.

Son on gün içinde yurdun çeşitli yerlerinde 8 öğretmen öldürüldü

Malatya ve Kars'ta iki öğretmen öldürüldü

■ Ankara'da Iraklı bir kız öğrenci öldürüldü

HABER MERKEZİ

DEMİREL hükümetinin sürgün ve kıyım politikasından en çok nasibini alan kesim olan öğretmenler son on gün içinde anarşinin de boy hedefi haline geldiler.

Geçtiğimiz hafta altı öğretmen yurdun çeşitli yerlerinde öldürülürken, dün de Malatya'da bir ilkokul müdürü ile bir ortaokul öğretmeni katledildiler.

Kars'ın İsmet Paşa İlkokulu Müdürü Kemal Sivehanlı okul önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Katillerin kimliklerinin belirlenemediği ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Malatya'da ise Hasan Karagöz adlı bir ortaokul öğretmeni evinden çıktığı sırada silahlı bir kişinin saldırısı sonucu hayatını kaybetti. Öldürülen öğretmenin sol görüşlü olduğu öğrenildi.

ADANA'DA BİR CESET BULUNDU

Adana'da Seyhan neh-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

BAŞYAZI

Türkiye'de parlamento zamanını doldurdu mu? (2)

Doğu Perinçek

DOĞADAKİ her şeyin doğup büyümesi ve ölmesi gibi siyasi kurumlar da dünyaya gelir, büyür, köhneleşir ve ölürler. Her kurumun yeni ve devrimci nitelik taşıdığı bir dönem vardır, daha sonra ise kabuk bağladığı, çürüdüğü ve gericileştiği bir dönem. Gericileşmek ölüme yaklaşmak demektir.

Öyle gözükmektedir ki, 1876'lardan bu yana ilerici bir rol oynayan parlamento, Türkiye'nin yakın geleceğinde de halkın savunması gereken bir mevzi olmaya devam edecektir. Ta ki, demokratik halk iktidarının gerçekleşmesi ülkemizin gündemine gelene kadar. O zaman hiç

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

YORUM

Devletin hedefi kim?

BAŞBAKAN Demirel'in AP Gençlik Kolları Kongresinde yaptığı konuşma, hükümet ve Adalet Partisi adına talihsizlik olmuştur. Paslanmış anti-komünizm silahına sarılan Başbakan solu, anarşinin ve kötülüklerin kaynağı ilan etmiş, 1974 genel affına ve fikir özgürlüğüne saldırmıştır.

"Sola karşı olanların yuvası AP'dir" diyen Demirel, şunları eklemiştir:

"Devletin... beş yüz bin askeri, elli bin polisi, yüz bin jandarması var. Yetmedi mi? Eli silah tutan herkesi devlet göreve çağırma hakkına haizdir. ... Biz meşruiyetin içinde kalacağız. Devlet bitinceye kadar mı meşruiyetin içinde kalacağız? Öyle de demedik."

Demirel'in Türkiye'deki anarşinin, terörün ve kardeş kavgası kışkırtıcılığının kaynakları olan

(Devamı sa. 6 sü. 9'da)

Anayasa Mahkemesi Başkanı Müftügil

«Özgürlükçü demokrasinin ilkelerinin eksiksiz uygulanması önemlidir»

ANKARA (AA)

DANIŞTAY Genel Kurulunca Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilen Orhan Onar'ın ant içme töreninde konuşan Anayasa Mahkemesi Başkanı Şevket Müftügil "Anayasamız devletin görevleriyle yurttaşın hak ve özgürlüklerini dengeli bir biçimde düzenleyen her yönüyle gerçekten hukuk abidesi niteliğinde olan büyük bir eserdir. Bu Anayasanın insan haysiyetine

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Erbakan'ın Batur'u ziyareti, AP ile MSP'nin arasını açtı

■ Demirel, Türkeş'ten Cumhurbaşkanlığı seçimi için destek istedi.

■ Batur'un da Erbakan'a üç kontenjan senatörü vadettiği bildiriliyor.

ANKARA (ÖZEL)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın geçen perşembe akşamı CHP'nin Cumhurbaşkanı adayı Muhsin Batur'u evinde ziyaret etmesi, AP ile MSP'nin arasını açtı.

Hafta sonunda yapılan bir açıklamada Genel Başkan ve Başbakan Süleyman Demirel'in hafta başında Cumhurbaşkanlığı seçimi için MSP ve MHP

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

OLAY YARATACAK BELGELER

Bir siyasal partinin gizli yazışmaları

Binlerce insanın kaderiyle ilgili kararları kimler nasıl alıyor?

YAKINDA Aydınlık'TA

Sendikalar, MİSK'in açıklamasını yalanladı

Türk-İş'e bağlı sendikalar, MİSK'in Kayseri mitingine katılmıyor

■ Türk-İş'li sendikalar MİSK'i eylem birliği yapılacak bir örgüt olarak görmediklerini söylediler.

■ Sağlık-İş Başkanı Başoğlu, MİSK'in açıklaması için "ayak oyunu" dedi.

İŞÇİ SERVİSİ

TÜRK-İş'e bağlı sendikalar dün MİSK'in "Kayseri mitingine çok sayıda Türk-İş'e bağlı sendikanın katılacağı" yolundaki açıklamasını yalanladılar.

Bir başka konfederasyonun mitingine katılmanın ancak örgüt kararıyla olabileceğini, Türk-İş'in ya da bağlı sendikaların böyle bir kararının ise olma-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

CHP Denizli Milletvekili Keskin:

«AP örgütlerinde hazırlanan listelere göre kıyım sürdürülüyor»

ANKARA (ÖZEL)

CHP Denizli Milletvekili Adnan Keskin belgelere dayanarak yaptığı açıklamada kamu personeli kıyımının Adalet Partisi örgütlerince ha-

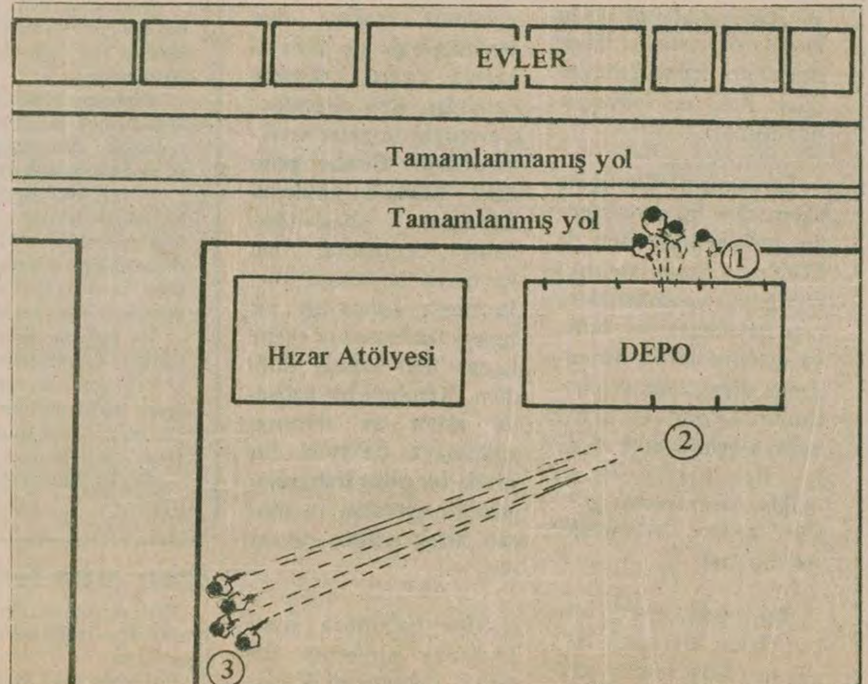
(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Olay sırasında bu dükkanlara sığınanlar dışardan taranmış

Tarsus'taki olaylar sırasında dışarıdan ateş edilerek içeriye sığınanlardan iki yurttaşın öldürüldüğü söylenen atölyeler...

Tarsus katliamının otopsi sonuçları hâlâ açıklanmadı

Görgü tanıklarının ifadelerine göre ateş başlayınca hızar atölyesine sığınan yurttaşlara (1) nolu yerden, kepenklerin önünden ateş açılmış. Atölyenin arkasında bulunan ve (2) no ile gösterilen küçük kapıdan çıkmak isteyenlere ise (3) nolu yerde mevzilenen polislerce ateş açılmış.

TARSUS (ÖZEL)

TARSUS'ta 9 yurttaşın öldürülmesiyle sonuçlanan olayların üzerinden bir hafta geçmesine rağmen otopsi sonuçları hâlâ açıklanmadı. Olaylardan sonra Tarsus'a giden Devlet Bakanı Orhan Eren ölenlerin üzerinden klaşinkof mermisi çıktığını söylerken, savcılık yetkilileri henüz otopsinin sonuçlarının belli olmadığını açıklamışlardı. Bakanın yetkililerin ifadesiyle "tahmine dayanan" açıklamalarından sonra, bugüne kadar gerçek durumu ortaya çıkaracak otopsi sonuçları hâlâ açıklanmadı.

Öte yandan görgü tanıkları olay günü kaçarak civardaki bir hızar atölyesine sığınıp kepenkleri indiren bazı yurttaşların da dışardan tarandığını söylüyorlar. Atölyenin kepengi kurşunlarla delik deşik olmuş durumda. Mahalle sakinleri atölyenin arkasındaki kü-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

VATANDAŞ
13.4.1980—VEZİRKÖPRÜ

Pancar paraları ne zaman verilecek?

Pancar paralarının bizzat başbakan tarafından mart ayında verileceği bildirilmesine rağmen neredeyse nisanın son haftasına yaklaşıyoruz. Pancar paralarından ses seda yok ekici güç durumda kaldı. Senetleri protesto edilmeye aracı tefeci ve faizcilerin tuzağına düşmeye başladı.

Elde kalan ürününü de vok pahasına satan köylünün buğdayın bile kilosu sekiz liraya düşerken, bütün yıl emeğiyle ürettiği buğdayı köylüden en çok on liraya alan un fabrikaları buğdayın posası olan kepeği on liradan Vezirköprü gibi belediyesi zayıf olan yerlerde halka yiyecek ekmeğinin en kalitesiz ununu fahiş fiyattan vermeye başladılar.

Pancar parasını alamayan köylü İlkbahar ekimi için fahis fiyatlara yükselen gübreyi, mazotu almak için ya faizle para bulmak veyahut ta elinde son kalan buğday, arpa, çavdar, gibi ürününü öldüm fiyatına satmak zorunda kalmaktadır.

YENİCE
19.4.1980—YENİCE

Bağbaşının ışıksız kalmasından kim sorumlu?

Yaklaşık dört ay önce belediye tarafından trafosu sökülen Bağbaşı köyünün dört mahallesinde halen elektrikler yanmıyor.

Dört ay önce belediyenin TEK'e haber vermeden söktüğü Dabazlar'daki trafo Bartın'da bir tamircide duruyor. Haber verilmediği için TEK'in arızayı yapmaması karşısında belediye trafoyu özel bir tamirciye getirdi. Trafonun tamiri yapıldığı halde, belediye parasını ödeyemediği için trafo yerine konulamadı. Bu yüzden Bağbaşı köyünün Yılanlar, Alcanlar. Dabazlar ve Çalıklar Mahallelerinde dört aydan beri elektrikler yanmıyor.

Köy halkı toplu halde gazetemize gelerek. bu sorunlarını ilgililere duyurmamızı istediler.

TEK 21. Bölge Müdürlüğü ve diğer ilgililere soruyoruz. Belediyenin kendi bildiğine iş yapmasının suçunu köylü mü çekecek? Dört mahalleyi dört aydan beri ışıksız bırakan zihniyetten bunun hesabını kim soracak. Daha doğru su dört mahallenin ışıksız kalmasında kim sorumlu?

Yanıt bekliyoruz.

KARAMAN'ın SESİ
18.4.1980—KARAMAN

Belediyede gene kazanlar kaynıyor

Belediye başkanının yasa tanımaz işlerini yaza yaza makinemizin tuşları usandı. Son günlerde memur kıyımlarından birisine daha sahne olmakta belediyemiz. Memur kıyımını sanat haline getiren bay başkan Kerim Kılınç, tüm belediye işlerini bir yana bırakmış kollarını sıvamış ve danıştayın kararı olmasına karşın belediye başkanı siyasal bir ön yargıyla hareket ederek yargı kararını uygulamıstı. Yargı kararlarına uyulmaması üzerine işletme müdürü işi adli makamlara götürerek belediye başkanının suç işlediği savıyla suç duyurusunda bulunmuştu. Karaman Asliye Ceza Mahkemesinde sanık sandalyesinde oturan belediye başkanı Kılınç şimdi yasal organlar önünde hesap vermektedir. Önümüzdeki günler de ceza davasının son aşamalarına tanık olacağız..

Ceza davası sürerken işletme müdürünün açmış olduğu danıştaydaki dava esastan da karara bağlamış hukukun üstünlüğü bir kez daha kanıtlanmış yüce mahkeme. Kerim Kılınç'ın yasa tanımaz kararını iptal etmiştir. Bu karar üzerine yeniden belediyeye baş vuran Akdoğan eski görevine iadesini istemiştir. Her ne hikmetse bay başkan danıştay kararına uymamak için elinden ne gelirse yapmış yasal hakkını kullanmak isteyen işletme müdürünü görevine iade etmemiştir.

Şimdi belediye hukuken işletme müdürü gözüken Ali Rıza Akdoğanın ne odası ne masası ne de yetkisi vardır. Akdoğandan sonra işletme müdürlüğüne getirilen Ali Ünüvar müdür yardımcılığı görevine getirilmiştir. Elinden yetkileri alınmış olan Akdoğan'ın yetkileri müdür yardımcısı Ünüvar'a verilmiştir. Şimdi ortada iki paradoks vardır bir yanda belediye başkanı yanlış ve yasayı dolanma tavrı diğer yanda iki bürokratın karşı karşıya getirilmesi. Belediye başkanı bu tutumuyla belediyede anarşiyi körüklemekte olduğunu görmüyor mu?

Altı aylık bir süre içerisinde görevinden ayrı tutulan işletme müdürünün aylıklarının ödenmediği de gelen haberler arasındadır. Elbette bu paralar verilecektir. Buna kuşkumuz yok. Ama bir kamu kuruluşu olan belediyenin paralarını yanlış ve siyasal ön yargılı yöntemlerle kimsenin çarçur etmeye hakkı olmasa gerektir. Öyleki bu durumda belediye de iki müdürlük ortaya çıkıyor ve bir iş için iki memura maaş veriliyor. Bu mudur tasarruf olarak bakıldığını göstermezde neyi gösterir?

düşünce dünyası

AVRUPA ÜLKELERİNDE NÜKLEER ENERJİ

Güngör Yıldızbayrak
Elektronik Mühendisi

SANAYI bakımından gelişmiş dünya ülkelerinin hemen tümünde nükleer enerji üretimi ve kullanımı başlamış durumdadır. Nükleer enerjinin barışçı amaçlarla hayatın her safhasında kullanılması için yapılan çalışmalarda Avrupa ülkelerinin, özellikle de İngiltere ve Almanya'nın ayrıcalıklı bir yeri vardır. Avrupa ülkelerinin nükleer enerji kullanmaya yönelmeleri aşağı yukarı yirmi beş yıl kadar öncesine dayanır. Ancak bu yöneliş çeşitli nedenlerle kesintiye uğramış ya da yavaşlamıştır. Buna rağmen bugün artık Avrupa ülkeleri, enerji bakımından geleceklerini kesinlikle artan bir şekilde nükleer enerjiye bağlamış durumdadırlar.

Avrupa ülkeleri, nükleer silahların büyük yıkıcı gücü karşısında önceleri nükleer güce karşı kitle hareketlerine ve çeşitli gösterilere tanık oldu. Ancak son yirmi yıllık siyasal ve ekonomik gelişmeler karşısında Avrupa'da nükleer enerji kullanımı konusunda gerek kamuoyunda ve gerekse hükümetlerde önemli karar değişiklikleri meydana geldi. Hemen tamamı parlamenter yolla yönetilmekte olan Avrupa ülkelerinde, artık nükleer enerji konusunda önemli kararlar verileceği zaman halka danışılmaktadır. Avrupa hükümetlerinin ortak yönelimi şu duruma gelmiştir: "Ona sahip olmalıyız, fakat en son çare olarak başvurmalıyız."

Günümüzde nükleer kuvvetten sanayi, sosyal ve sağlık hizmetleri, tarım, ulaştırma, askerlik hizmetleri alanlarında faydalanılmaktadır. Ayrıca henüz yaygınlık kazanmamış olan çeşitli bilimsel disiplinlere bağlı araştırma çalışmalarında nükleer kuvvetten yararlanılmaktadır. Özellikle enerji kaynağı olarak sanayide ve silah olarak askerlik hizmetlerinde kullanılması iyice yaygınlaşmıştır. Bugün artık Avrupa ülkeleri Sovyetler Birliği'nin yayılmacı emelleri karşısında nükleer silahlara sahip olmanın önemini daha iyi anlamaktadırlar.

TABLO: 1

Ülke adı	Çalışan santraller: Tesis sayısı	Çalışan santraller: Toplam net nükleer kapasite (MWe)	Çalışan santraller: Toplam üretim içindeki %'si	İnşa edilen santraller: Tesis sayısı	İnşa edilen santraller: Toplam net nükleer kapasite (MWe)	Ülkenin ortalama nüfus yoğunluğu (Kişi/km2)
Belçika	2	1750	23	—	4000	322
Federal Almanya	10	9300	11	7	12600	247
Finlandiya	2	1150	10	—	1150	14
Fransa	8	7800	13	10	33000	97
İtalya	4	1500	5	2	2000	188
Hollanda	2	530	7	—	—	341
İspanya	3	1130	8	5	6500	74
İsveç	4	3850	22	1	6000	18
İsviçre	2	2000	17	2	2200	153
İngiltere	15	8200	14	3	4000	229
Kanada	4	5476	9	1	6356	2
Japonya	9	14522	11	3	5614	309

(1) IEEE Spectrum, Nov. 1979

TABLO: 2

Ülke adı	Çıkarılabilir uranyum rezervi	Tahmini ek rezerv
İsveç	390 (Bin ton)	— (Bin ton)
Fransa	72	52
İspanya	30	56
Portekiz	9	—
Finlandiya	3	—
Almanya	1	5
İtalya	2	1
İngiltere	2	5
Türkiye	4	1

1970'li yılların başlarında Avrupa ülkeleri, nükleer enerjiye çok hızlı bir şekilde yönelmek zorunda kaldılar. Ekonomik planlarını nükleer enerji üretimi hedeflerine göre yeniden düzenlediler. Bu yönelişin temelinde önemli nedenler yatmaktadır. Birincisi Avrupa ülkelerinin çoğu enerji kaynaklarını dışarıdan alan ülkeler durumundadırlar. Son yirmi yıl içinde ithal malı birincil enerji kaynaklarına olan bağımlılık, tüm Avrupa ortalaması olarak yüzde 60 ile 70 arasındadır. Bazı küçük ülkeler için kaynakları dışarıdan sağlama oranı daha da yüksektir.

Birincil enerji kaynakları bugüne dek gerek dünya pazarında gerekse tek tek Batılı ülkelerde planlı bir şekilde ve verimli bir şekilde tüketilmemiştir. Birincil enerji kaynakları olan kömür, petrol vb. gibi maddeler gelişmiş ülkeler tarafından bedava denilebilecek kadar ucuza, Üçüncü Dünya ülkelerinden elde edilmiştir. Üçüncü Dünya ülkelerinin zenginlikleri adeta yağma edilmiştir.

Kapitalist ekonomi yasaları, düşük maliyet girdisini öngördüğünden, ezilen dünya üzerinde kurulan siyasi ve ekonomik bağımlılaştırma faaliyetleri sonucunda, dünya pazarına son derece ucuza çıkan petrol, birinci enerji kaynağı durumuna gelmiştir. Batı ekonomileri artık petrole olan büyük bağımlılıklarını azaltmaya çalışmaktadırlar. Batının ezilen dünyayı sömürüsü çift yönlü olarak, yavaş yavaş zıddını doğurmaya başlamıştır. Yani hem alışılagelmiş enerji kaynakları Batının anormal tüketimi karşısında azalmaya başlamış, hem de ezilen dünya hammadde kaynaklarına, en başta da enerji kaynaklarına sahip çıkmaya başlamıştır. Avrupa ülkelerinin yüksek yaşam standardı ve iktisadi gelişkinlik seviyeleri karşısında yükselen enerji talebini karşılamak için yeni enerji kaynaklarına yöneliş zorunlu olmuştur.

İşte Avrupa'da nükleer enerjiye yönelişin birinci nedeni budur.

İkinci nedeni ise, artık nükleer enerjinin; iki süper devlet karşısında özellikle de Sovyetler Birliği'nin yayılmacı ve hegemonyacı emelleri karşısında silah olarak kullanılabilmesi, saldırgana karşı caydırıcı bir etmen olmasıdır. Avrupa ülkeleri pek çok bakımdan NATO'nun Varşova Paktından geride kaldığını sık sık belirtmekte ve ABD'ye uyarıda bulunmaktadırlar. Bazı Avrupa ülkeleri dış dünyaya karşı bağımsız bir nükleer güç oluşturmaya çalıştılar. Almanya ve Japonya nükleer gücün üretim ve kullanım tasarrufunu elde etmek için uğraştılar. İkinci Dünya Savaşından sonra uluslararası anlaşma ile böyle bir engel konmuştu.

Nükleer enerjiye yönelişe paralel olarak Avrupa ülkeleri, nükleer enerji konusunda aralarında hükümetler ve tekeller seviyesinde anlaşmalar ve ilişkiler kurmuşlardır. 1971'de yapılan Brüksel Antlaşması ile, Avrupa nükleer endüstrisinde Alman Kraftwerk Union tekelinin bu konudaki öncü rolü kabul edilmiş ve Belçika, Hollanda, İtalya, İngiltere ve Almanya karşılıklı işbirliği ve enformasyon anlaşması yapmışlardır. Almanya, Hollanda ve İngiltere merkezkaç tipinde zenginleştirme tesisini İngiltere'de kurdular. Almanya, Belçika ve Hollanda prototip olarak 300 MW'lık Kalkar hızlı üretken santralini kurdular vb.

Bu gelişmelere rağmen çalışmalar gene de iki nedenle ağır yürümektedir. Birincisi nükleer enerji konusunda yatırımlar birçok nedenlerden ötürü pahalı ve geniş ölçekli olmaktadır. Birkaç ülkenin birarada, tekmerkezli olarak bir projeyi yönetimi, tesisi kurması ve finansmanının koordinasyonu kolay olmamaktadır. İki süper devletin nükleer tekeline karşı Avrupa ülkelerinin başlattığı bağımsızlaşma çabaları, iki süper devletin çeşitli yönlerden engelleriyle karşılaşmaktadır. Örneğin ABD, Almanya'yı nükleer santral patenti verme konusunda uzun süre oyalamıştır.

Öte yandan Avrupa'da rahatça çalışabilen serbest bir basın vardır. Bu basın aracılığıyla ve diğer kuvvet deneme yollarıyla nükleer güç kullanımı karşısında kamuoyunda gelişen karşı hareketler, hükümetlerin çalışmalarını, tekellerin tesis kurma çalışmalarını önemli ölçüde engellemektedir. Avrupa'da iktidar ortağı olmuş ya da iktidar olan partilerin büyük çoğunluğu nükleer enerji üretimini ve kullanımını kaçınılmaz olarak görmektedirler. Ancak henüz iktidar alternatifi olmayan küçük partiler ve bazı gruplar, halk sağlığı ve nükleer savaş tehlikesi açısından, nükleer güce karşı çıkmaktadırlar. Bu çabaların belli ölçülerde başarılı olması, çalışmaları yavaşlatan ikinci etkendir.

Avrupa ülkelerinin bugünkü nükleer enerji üretimi durumlarına biraz daha yakından bakacak olursak Avrupa'nın geleceğini nükleer enerjiye nasıl bağladığını daha iyi görürüz. Portekiz, Yunanistan ve Lüksemburg dışında tüm Avrupa devletleri ortalama olarak yüzde 10 civarında enerji üretimlerini nükleer santrallerden sağlamaktadırlar. (Tablo:1) Bu ülkelerin nükleer yakıt bakımından durumları İsveç dışında hiç birisinin iyi değildir. (Tablo: 2)

İngiltere, 1950 ortalarında dünyada ilk kez ticari santral kurma programı geliştiren ülkeydi. Bu girişim Süveyş krizi yıllarına rastlıyordu. Gaz soğutmalı, grafik moderatörlü MAGNOX tipi santrallerin kurulmasıyla sonuçlanan bu çalışmalar Süveyş meselesinin hallinden sonra duraklama devresine girdi. 1973 petrol bunalımının başlangıcından sonra İngiltere'de nükleer santraller kömürlü santrallerin dörtte üçü, akaryakıt santrallerinin yarısı kadar maliyetle enerji üretir durumda çalışmaktadır. Bir yandan da Kuzey Denizinde yaptığı arama çalışmalarından sonra, İngiltere, hem doğal gaz, hem de petrol kaynakları işletmeye başladı.

Fransa ise bugün, 1985'te elektrik üretiminin yüzde 40'ını nükleer santrallerle gerçekleştirecek şekilde, her yıl 5000 MWe'lik santral kurarak nükleer gücünü geliştirmektedir. Fransa'nın PHENİX tipi hızlı üretken santralleri İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin geliştirdiği tiplerden daha iyi çalışmaktadır. Aynı zamanda Fransa bir gaz difüzyon tekniğiyle çalışan büyük bir yakıt zenginleştirme tesisi kurmuştur.

İkinci Dünya Savaşından sonra, müttefik ülkelerin nükleer çalışmalarını kısıtlaması sonucunda Almanya, bu çalışmalara 1960'lardan sonra başladı. Diğer ülkelerin tecrübelerinden de yararlanarak nükleer santral üretim teknolojisini ve nükleer sanayisini ileri derecede geliştirdi. Bugün nükleer pazarda iki süper devlet tekeline karşı rekabet edebilecek en güçlü devlet durumundadır.

İsveç tamamen kendi mühendislik çalışmaları sonucunda, kendi mali olanaklarıyla, kendi tipinde nükleer santralini kurarak iki süper devlet tekelini sarstı.

Öte yandan Avrupa ülkeleri, Üçüncü Dünya ülkeleriyle de iyi ilişkiler kurmak zorunda olduklarını, karşılaştıkları güçlükler sonunda anlamaya başladılar. Bu nedenle, Üçüncü Dünya ülkelerinde çok sayıda nükleer santral kurmaya başladılar ve onlardan yakıt elde etme yollarına başvurdular. Bir örnek verecek olursak, sadece Alman Kraftwerk Union tekeli dünyanın çeşitli ülkelerinde 27 tane nükleer santral kurmuştur.

Avrupa ülkeleri bir yandan hızla nükleer enerjiye yönelirken diğer taraftan da kömür ve petrol gibi alışılagelmiş fosil enerji kaynaklarından da en iyi şekilde faydalanma yoluna gidiyorlar. Yeni yeni enerji kaynakları arıyorlar. Üçüncü Dünya ülkeleriyle ilişkilerini yeniden gözden geçirerek daha eşit temelde ilişkiler kurmanın zorunluluğunu anlıyorlar. Bunların hepsi zaman içinde olgunlaşacak konulardır.

Artık kaçınılmaz bir gerçek gün ışığına çıkmaktadır: Nükleer enerji insanlığın önünde yeni enerji kaynağı olarak umut vermektedir. Avrupa bu yola girmiş durumdadır. Alışılagelmiş fosil enerji kaynaklarını hiç denecek kadar ucuz fiyatlarla kapatan Avrupa, nükleer yakıt elde etme konusunda aynı imkana sahip değildir. Tam tersine nükleer yakıt bakımından da gene Üçüncü Dünya ülkelerine başvurmak zorunda kalmıştır. Avrupa ülkelerinin tarihi ve iktisadi tecrübeleri ne ölçüde değerlendirdiğini önümüzdeki yıllar gösterecektir.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Asıl amaç?

Amerika'nın İran'a karşı giriştiği askeri harekatın sonuçlarını şöyle özetlemeli:

- Dünya endişeli. . .
- Rusya keyifli. . .

Dünya endişeli çünkü, bu harekat bir 3. Dünya Savaşının ilk kıvılcımı olabilir.

İran'da çakan kıvılcım bütün dünyayı ateşe boğabilir.

Rusya keyifli çünkü, bu olay, Afganistan'ın işgalini dikkatlerden kaçıracaktır.

Dahası, İran'ı ister istemez Rusya'ya yaklaştıracaktır.

Peki ama Amerika, böylesine sonuçlar doğuracağını bile bile bu harekata niçin kalkışmıştır?

Başkan Carter'a göre, Amerika bu harekatla İran'daki rehineleri kurtarmayı amaçlamıştır.

Ancak harekata katılan helikopterlerden ikisinin arızalanması, bir uçakla bir helikopterin çarpışması üzerine bu harekat tamamlanamamış ve harekata katılan Amerikan komandoları İran'dan ayrılmıştır.

Acaba bu harekata katılan Amerikan komandoları gerçekten İran'dan ayrılmış mıdır?

Dahası, Amerika'nın İran'a karşı giriştiği bu askeri harekatın asıl amacı gerçekten rehineleri kurtarmak mıdır?

Yoksa ABD Başkanı, bu harekatın asıl amacını saklamakta mıdır?

İşte bu noktada insanın aklına şu soru işareti takılmaktadır:

Eğer Carter, bu harekatın asıl amacını saklıyorsa, o halde asıl amaç nedir?

Kapalı kapılar ardındaki Washington da saptanan asıl amacın ne olduğu henüz bilinmemektedir.

Sadece bu konuda akla bazı ihtimaller gelmektedir.

Kimbilir belki de Amerika, Homeyni'yi öldürmek ve İran'da bir darbe tertiplemek için bu harekata girişmiştir?

Bunun için de özel yetiştirilmiş ve sivil giyinmiş komandolarını İran'a indirmiştir. . .

Sonra bu amacını gizlemek ve İran'ın içlerine yayılan komandolarının üzerinden dikkatleri başka yöne çekmek için olaya bir kaza süsü vermiştir. . .

Tabii, bu akla gelen ihtimallerden sadece birisidir, işin içinde bu ve buna benzer başka şeyler de bulunabilir.

Şimdilik bilinen tek şey, ABD başkanının birşeyler gizlediğidir. . .

Ne gizlediğini bir bilebilsek?

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

VATANDAŞA HİZMETİ DE ENGELLİYORLAR

19.4.1980 günü saat 9'da Etlik İncirli Piyangotepe'ye görevli olarak gittim. Elektrik parasını almak veya parasını yatırmak için bildirim bırakacaktım.

Piyangotepe'de H.A. adındaki vatandaşı ararken iki kişi arkamdan yetişerek ne aradığımı sordular. Ben de elektrik borcu olan H.A. adındaki bir vatandaşın evini aradığımı söyledim. Bu ne biçim elektrik burcu imiş, hiç böyle borç görmedik dediler. Ben ilk önce polis olacaklarını düşünerek bu şekildeki davranışlarından şüphelenmedim. Sonra kimlıgimi sordular. Birisi elimdeki makbuz ve bildirimleri aldı. Ben makbuz ve bildirimleri istediğimde bütün ceplerimi boşaltmamı istediler. Daha sonra neden bu şekilde davrandıklarını sorduğumda da bana biz böyle davranırız karşılığını verdiler. Peki ne istiyorsunuz dedim.

Sen kimsin? Kimliğine bakmadım mı diye üzerime geliyorlardı. Ben de EGO'da çalışan bir işçi olduğumu ve elektriklerinize bakılmasın mı, buraya gelinmesin mi istiyorsunuz diye cevap verdim. Bunun üzerine tabi kimse buraya gelmeyecek dediler. Ben peki o zaman makbuzlarımı verin gideyim dedim. Vermediler makbuzları.

Bu sırada çevrede oturan birkaç kişi vardı. Ben yavaş yavaş onlara yaklaşmaya çalıştım. Ve burada duran insanlara EGO'da çalıştığımı söyledim H.A. adından biri ni aradığımı ve bu kişilerin yolumu çevirdiğini söyledim. Bunların buraya yapılmak istenen hizmetleri engellediklerini, size hizmet edilmemesini istiyorlar dedim. Ancak oradakiler kusura bakma, bunlardan bıktık dercesine gözlerime baktılar.

Daha sonra madem kimliğim sizleri tatmin etmedi polise gidelim dediğimde de, ulan burada halk mahkemesi vardır, poliste işimiz yok dediler. Baktım olmuyor EGO'ya telefon edelim dediğimde de elini beline atarak bırak ulan, seni indiririz aşağıya dediler. Neyi indiriyorsunuz aşağıya, ne biçim adamsınız, kim adına ne için indiriyorsunuz aşağıya diye söylediğimde de beni aşağıya doğru çekmeye çalıştılar. Ben direndim. Çevredeki insanlar seyrediyorlardı. Birkaç genç daha bunlara katılarak saldırmaya başladılar. Saldırı esnasında ben kaçmaya başladım. Ben kaçmaya çalışırken bir tanesi tabancasını çekene kadar ben sokağı döndüm. Kendimi bir kahveye attım ve durumu anlatmaya çalıştım. Bu sırada bir polis arabasının geldiğini gördüm ve sonrası artık poliste devam etti.

Tüm halkımıza şunu söylemek istiyorum. Bu serseri takımlarını içinizden atmalısınız. Masum insanları bunların ellerinden kurtarmanın yolu bu zorbalara karşı çıkmaktan geçiyor.

EGO'dan bir işçi

Tefecinin faizcinin çamuru işçiye bulaşmaz

23.8.1980 günü MHP'li bir şahıs gece saa 21.30-22.00 sıralarında evinden altınlarının çalındığını iddia etti.

Bu şahıs Kulu Yem Fabrikası hissedarlarından bir şahsın oğludur. Bu kişi fabrikasında çalışan işçilere şantaj, baskı yapmakla tanınan birisidir. Uzun zamandan beri fabrikada çalışan bir işçiyi işten attırmak için çeşitli yollara başvurdu. Daha önceleri de bir işçiyi eşyalarını çaldığı iddiasıyla işten attırmış daha sonra tekrar almıştı.

Altınlarının çalındığını iddia eden bu kişi karakola giderek iki işçi hakkında şikayette bulundu.

İşin ilginç yanı evinde 600 bin liralık. altını çalınan bu şahsın ne kapısı zorlanmış ne de penceresi. Bu işin içinde bir bit yeniği olduğu herkes tarafından bilinmektedir.

İşçinin alnı her zaman açıktır. İşçiler tefecinin, faizcinin altınlarına tenezzül buyurmaz. İşten atılma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu ve mücadele verdiği fabrikadan kazandığını yer.

İşçinin namusunu ayaklar altına almaya kimsenin hakkı yok.

Bir okuyucu

TARİH OKUYUN TARİH...

Dikkat ettim. Cezaevinden kaçan tutuklular, değişik yöntem izliyorlar. Örneğin; tünel kazıyorlar, kadın giysileri giyerek ziyaretçilerin arasına karışıyorlar. Ağır cezalı ve tutuklular çarşıya tüpgazı almmaya gönderiliyor. İdam istemiyle yargılanan bir diğer tutuklu ise kelepçesiz duruşmaya götürülüyor.

Ve işte başka bir kaçış yöntemi daha. 23 Nisan günkü gazetelerden aktarıyorum. "40 tutukluyu Adliyeye getiren Bayrampaşa cezaevi arabası, Çarşıkapı'ya geldiğinde arabadaki tutuklular silahlarını çekerek jandarmaları etkisiz hale getirerek, arabadan atlayarak kalabalığa karıştılar. Tutuklular İstanbul'un göbeğinde cezaevi arabasından kaçtı."

–Acaba o silahlar tutuklulara yanlışlıkla mı verildi?

Çünkü, son günlerde o denli yanlışlar oluyor ki. Eğer gelecekte, şu tür bir kaçış olayı daha işitirsek, hiç şaşmayalım.

"Falanca cezaevinin bahçesine yanlışlıkla inen bir helikopter, yine yanlışlıkla ellerine verilen silahları ele geçiren tutuklular helikopterle birlikte yanlışlıkla kaçtılar.

–Hadi canım sen de, hiç böyle bir şey olur mu?

Olur olur hem olur da öteye bile geçer. Çünkü bu devir, Süleyman Bey devridir. Ve bu devr-i Süleyman'da (bir tek olmaz dışında) olmazlar, olur diye yutturulur.

Parantez içindeki o birtek olmaz ise, Anayasayı değiştirmek ki. İşte bu bir tek olmazı, olur diye yutturmaları Anayasayı değiştirmeye, ne Süleyman'ın ne de Süleymanilerin gücü yeter.

20 yıl önce devr-i Celal'de de, böylesi girişimlerde bulunmak istemişlerdi. Ve bu konuda o denli yoğun atıp tutmuşlardı ki, dağları inletmişlerdi. Ama Celal ve Celalilerin güvendikleri o dağlar, halkın gücü ile tuz buz olmuştu. Ve Celaliler de çil yavrusu gibi dağılarak kendilerine kaçacakları birer delik aramışlardı.

Bu nedenle bir vatandaş olarak ben, Anayasa değişikliğini içeren bu semineri düzenletenlere, seminerdeki konuşmalara, semineri 7 saat hiç kıpırdamadan izleyen 90'lık ihtiyarlara. Ve bu semineri günlerce televizyonda yayınlatan TRT sorumlularına acizane bir tavsiyede bulunmak istiyorum.

Beyler, biraz tarih okuyun, TARİH...

Ragıp Epikmen

Bizlere neden böyle bir sürü masraf yaptırılıyor?

Sizlere Adalet Partisi hükümetinin Tunceli ili ve Pülümür ilçesinde sahneye koyduğu oyunu yazmaya çalışacağım.

Pülümür eski Belediye Başkanı Ankara'ya gelerek Tarım Bakanlığından yazı alarak yeğenini ziraat teknisyenliğinde münhal bulunan idare kadrosu memurluğuna tayininin yapılması için uğraşıyor.

Bizim bildiğimiz tayinlerin yapılması için mutlaka imtihanların yapılması gerekir. Bu durum kazamızda üzüntü yaratmıştır. Madem ki Türkiye'de kanun ve yasalar çalışmıyor ise neden imtihan ilanları veriliyor. Bizlere bir sürü masraf yaptırılıyor.

F.Doğan

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ünlü bir Türk romancısı. 2) Hakimiyet - TERSİ beyaz. 3) Ünlü bir Alman film yıldızının ilk adı - Kovuşturma. 4) Bir kilogram suyun sıcaklığını bir derece yükseltmek için gerekli ısı miktarı. 5) Bir erkek ismi - TERSİ ışık. 6) Bir emir - Bir harfin okunuşu - Bir uzvumuz. 7) Ana, tali olmayan - Bir ünlem - TERSİ bir meyva. 8) Sivas'ın bir ilçesinin yerlisine verilen ad - Bir iş için üzerinde düşünülüp taşınılarak uygun diye üzerinde durulan çare.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Yırtıcı bir kuş. 2) Ankara Elektrik, Gaz Otobüs İşletmesi - İçinde para ve değerli eşya saklanan kutu. 3) Görevliler. 4) TERSİ dolaylı olarak anlatma - Bir Alman kadın ismi. 5) TERSİ bir uzvumuz - İki gözü görmeyen. 6) Trinitro toluenin simgesi - Bir ünlem. 7) Ilgili. 8) Az çok ayrıntıları verilerek anlatılan olayları konu alan edebi bir tür 9) İskambil, domino gibi oyunlarda bir kağıt - TERSİ beyaz 10) Otsu bitkiler ve bodur ağaçlarla kaplı kurak toprak parçası 11) Havada beyaz ve billur parçalar biçiminde donarak yere düşen su buharı - Uzakta bir yeri tarif etmek için kullanılan bir sözcük 12) Cinayet işleyen (çoğul)

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

İRAN'IN MOSKOVA BÜYÜKELÇİSİ, RUSYA'DAN YARDIM İSTEMEYECEKLERİNİ, KENDİ GÜÇLERİNE DAYANACAKLARINI BELİRTTİ

Beni Sadr: «ABD, İran'ın içişlerine karışmazsa, bunalım çözülür»

■ Homeyni, ABD'nin işlediği suçları yerinde incelemek için uluslararası kuruluşların İran'a gelmesini istedi

■ Kürdistan'da kolera tehlikesi var

TAHRAN (AJANSLAR)

Lüksemburg Radyo Televizyonunun kendisine telefonda sorduğu bir soruyu cevaplandıran İran Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr, "Amerikan hava baskınının gerçek amacının rehineleri kurtarmak değil, İran devrimini yıkmak olduğunu" söyledi ve iki ülke arasındaki bunalımı çözmenin hemen hemen imkansız olduğu görüşünü savundu.

"ABD'nin İran'ın içişlerine karışmamayı taahhüt edeceği andan itibaren bunalımı çözmenin kolaylaşacağını" belirten Beni Sadr, ABD'nin ikinci bir operasyona girişeceğini sanmadığını, böyle bir girişimin tekrarlandığı takdirde rehinelerin kurtarılması için değil, rejimin devrilmesi için yapılabileceğini belirterek, rehinelerin başka kentlere nakledilmesi meselesini bilmediğini söyledi.

HOMEYNİ'NİN MESAJI

Öte yandan İranlı lider Ayetullah Homeyni, Devlet Başkanı Beni Sadr'a bir mesaj göndererek, "Amerikalıların işledikleri suçları yerinde görmeleri için uluslararası kuruluşları İran'a davet etmesini" istedi.

Mesajında BM Güvenlik Konseyinin, "ABD'nin emriyle hareket eden Irak'ın uzun zamandan beri İran'a saldırılarda bulunduğunu bildiklerini, ancak bir kez olsun bu hareketi kınamadıklarını" söyleyen Homeyni, bu kuruluşların İran'a gelerek "ABD'nin rehineleri kurtarma bahanesiyle neler yaptıklarını görmelerini" istedi.

HALHALİ'NİN AÇIKLAMASI

Bu arada İran Devrim Mahkemeleri Başsavcısı Ayetullah Sadık Halhali basına yaptığı açıklamada, ABD'nin askeri operasyonu sırasında ölen Amerikalıların cesetlerinin doğrudan doğruya ABD hükümetine değil, Katolik bir kuruluşa teslim edileceğini açıkladı.

İRAN'IN MOSKOVA BÜYÜKELÇİSİ

İran'ın Moskova Büyükelçisi Muhammed Mokri, İran'ın Sovyetler Birliği'nden askeri yardım istemediğini belirterek, "Kendi gücümüze güveneceğiz" dedi.

Mokri, düzenlediği basın toplantısında, ABD'nin Ortadoğu'yu ateşe vermesi halinde İran'ın da, Sovyetlerin de durum değerlendirmesi yapacaklarını ancak o aşamaya gelinmesini istemediklerini belirtti.

İran-Irak arasındaki anlaşmazlığa ilişkin bir soruya karşılık Mokri, Sovyetlerin Irak'a silah satışını durdurmasını istedi ve Irak'ın bu silahları İran'daki "karşıdevrimcilere" verdiğini, ancak Sovyetler Birliği'nin İran devrimine zarar vermek amacında olduğunu düşünmediklerini söyledi.

Öte yandan Washington'la ilgili bir yayınında Sovyet resmi haber ajansı TASS, "Başkan Carter'ın rehinelerin ölümüne yol açabilecek anlamsız tutumundan vazgeçmediğini" söyleyerek, ABD'nin İran'a karşı ikinci bir askeri harekata girişme olasılığının bulunduğunu ileri sürdü.

KUTBZADE'NİN DEMECİ

Ortadoğu ülkelerini kapsayan gezisinin ikinci durağı olan Beyrut'ta gazetecilerin sorularını cevaplayan Iran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, ABD'nin rehineleri kurtarmak üzere yaptığı başarısız girişime değinerek, "Amerikalıların —eğer varsa— sağduyularını yeniden bulmaları umuduyla gerilimin azaltılması gerekiyor" dedi.

Gözlemciler tarafından ılımlı olarak nitelenen konuşmasında Kutbzade, gerilim azaltıldıktan sonra sorun üzerinde tartışılacağını bildirdi.

KÜRDİSTAN'DA ÇATIŞMALAR

Kürt bölgesindeki Sanandaj kentinin iç denetiminin ayrılıkçı Kürtlerin elinde olduğu, ordu birliklerinin ise kent dışında mevzilendiği bildiriliyor.

Kürt kaynakları kentte 500'den fazla yaralı olduğunu, tıbbi müdahale yapılmazsa kolera salgınının başlayabileceğini belirterek, derhal tıbbi yardım yapılması gerektiğini kaydettiler.

Bu arada İranlı lider Ayetullah Homeyni, "Özerklik isteyen bölgedeki bozguncu gruplar ile üniversitelerde karışıklık çıkaranları uyarıyorum. Söyleyecekleri her kelime, yapacakları bir tek hareket bile büyük güçlerle ilişki kurduklarını kanıtlamaya yeter" dedi.

Sovyetler Afganistan'da İran'a yönelik orta menzilli füzeler yerleştirdi

YENİ DELHİ

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a nükleer ya da geleneksel başlık taşıyabilen orta menzilli füzeler yerleştirdiği bildirildi. Bir Hintli gazetecinin haberine göre, Sovyetler ayrıca İran sınırına da orta menzilli füzeler yerleştirerek, buraya 5 bin tank ve zırhlı personel taşıyıcısı gönderdi. Moskova'nın Afganistan'a yerleştirdiği füzelerin İran'a ve Basra Körfezinin girişindeki Hürmüz Boğazına yönelik olduğu bildiriliyor.

Öte yandan, Afganistan'dan gelen Hintli gazeteci, Afganistan'daki Sovyet askerlerinin sayısının 110 bine ulaştığını belirtti.

Irak'ta çarpışmalar olduğu söyleniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak'ta darbe olduğu ve Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in öldürüldüğü yolundaki Tahran kaynaklı haberler yalanlandıktan sonra, Lübnan'dan yayın yapan Hıristiyan Falanjist Radyosu, Irak'ta iç karışıklıkların olduğunu bildirdi.

Radyonun iddiasına göre, Irak Ordusunda birkaç birlik Saddam Hüseyin yönetimine karşı ayaklandı. Falanjist Radyosu ordu birlikleri arasındaki çatışmanın sürdüğünü de iddialarına ekledi.

İRAN'IN YENİ AÇIKLAMASI

İran'ın resmi haber ajansı "Pars", geçtiğimiz pazar günü Bağdat'ta askerlerle polisler arasında meydana gelen çatışmada Saddam Hüseyin'in kardeşinin öldürüldüğünü ileri sürdü.

İran, Irak'ta darbe yapıldığı şeklindeki iddiasını da sürdürüyor.

Darbe yapıldığı yolundaki iddialar Irak hükümetince resmen yalanlanmış, Saddam Hüseyin'in Seyşel Adaları Başkanı Rene Albert'le beraber olduğu basın tarafından da kamuoyuna duyurulmuştu.

Mısır, özerklik görüşmelerinin hızlandırılmasını istedi

KAHİRE (AA)

Filistin'in özerkliğine ilişkin görüşmelerin 26 Mayıs tarihine kadar aralıksız sürdürülmesini isteyen Mısır hükümeti 4 maddelik bir öneri paketi hazırladı ve bu arada işgal altındaki Arap topraklarında kurulan Yahudi yerleşim bölgelerinin sayısının dondurulmasını istedi.

Filistin'in özerliğine ilişkin görüşmelerin bugüne kadarki gelişimini değerlendiren Mısır hükümet yetkilileri, yayınladıkları bildiride, 26 Mayıs tarihine kadar somut bazı gelişmeler kaydedilmesi gerektiğini söylediler. Bunun başarılması halinde görüşmelerin hızlanabileceğini ve Filistinlilerin bu görüşmelere katılmalarının sağlanabileceğini belirttiler.

Mısır'ın Camp David anlaşmasına bağlı olduğu açıklanan bildiride, Batı Şeria ve Gazze bölgelerindeki İsrailli askeri yöneticilerin görevden alınmaları ve yerlerine seçilmiş Filistinli yöneticilerin gelmesi gerektiğini vurguladılar.

Öte yandan İsrail Başbakanı Menahem Begin bir çağrıda bulunarak, İrlanda hükümetinin, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü (FKÖ) tanıma kararından vazgeçmesini istedi.

Kudüs Belediye Başkanı Varşova'da

TEL AVİV

İşgal altındaki Kudüs kentinin Belediye Başkanı Polonya'nın başkenti Varşova'da Yahudi katliamının 40. yıldönümü amacıyla yapılan anma törenlerine katıldı. Kudüs Radyosunun verdiği habere göre, Israilli Belediye Başkanı Varşovalı meslektaşına, İsrail'e davet etti.

Bilindiği gibi İsrail'de Polonya'dan göç etmiş çok sayıda Musevi yaşıyor.

Güney Yemen'de Savunma ve Dışişleri Bakanları Rusya'ya yakınlaşmaya karşı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kuveyt Haber Ajansı, Güney Yemen'le Sovyetler Birliği'nin arasının açıldığını öne sürdü.

Arap kaynaklarının verdiği bilgiye göre Savunma Bakanı ve Dışişleri Bakanı da Sovyetler Birliği ile yakın ilişkiler kurulmasına karşı çıkıyor.

Aynı kaynaklar, koyu bir Sovyetçi olduğu söylenen eski Devlet Başkanı Abdülfettah İsmail taraftarlarının Savunma Bakanı Ali Antar'ın taraftarlarıyla derin ve şiddetli sürtüşmelerin olduğunu ifade ediyorlar. Bu kaynaklar, bu sıralarda Ali Antar'ın duruma büyük ölçüde hakim olduğunu da ileri sürüyorlar.

Bu arada Abdülfettah İsmail'in halen Aden Körfezindeki bir gemide tutuklu olarak bulunduğu gelen haberler arasında yer alıyor.

Operasyona karşı çıkan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance görevinden istifa etti

■ Vance'ın yerine Warren Christopher getirilecek

WAŞHİNGTON

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance istifa etti. Vance'ın İran'daki rehineleri kurtarma operasyonundan az önce istifasını verdiği söyleniyor. Vance'ın İran'daki rehineleri kurtarma operasyonuna karşı çıkan tek Ulusal Güvenlik Konseyi üyesi olduğu ve Başkan Carter'in Güvenlik Danışmanı Brzezinski'den Sovyetler Birliği'ne karşı izlenecek tutum konusunda ayrı düşündüğü bildiriliyor. Vance'ın yerine yardımcılarından Warren Christopher'ın geçmesi bekleniyor.

Gözlemciler, Brzezinski'nin Moskova'ya karşı sert davranılmasını isteyen tutumuna karşılık Vance'in "yumuşama"yı savunduğunu ve son olayların bardağı taşıran damla olduğunu belirtiyorlar. Carter yönetimine yakın kaynaklardan sızan haberlere göre rehineleri kurtarma operasyonunun kararlaştırıldığı 11 Nisandaki bir toplantı sırasında Vance tatilde bulunuyordu. Bu toplantıda Dışişleri Bakanlığının görüşlerini Christopher dile getirdi. Vance'ın ise operasyonu zamansız, tehlikeli ve başarı şansı az bir girişim olarak nitelendirdiği bildiriliyor.

Öte yandan Vance'ın 15 Mayısta SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko ile Viyana'da bir görüşme yapma düşüncesine Brzezinski taraftarlarının kesinlikle karşı çıktığı ifade ediliyor. Brzezinski'nin Afganistan işgalinden sonra Sovyetlerle herhangi bir görüşme yapılmasını istemediği biliniyor. Gözlemciler Carter'in Başkanlık seçimleri öncesinde Vance'in istifasıyla siyasi bir darbe yediğini belirtiyorlar. Bu arada Dışişleri Bakanlığını yeni Başkan seçilene kadar Christopher'in yürüteceği, Carter'in yeniden seçilmesi durumunda ise bu mevkiye Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden Cutler'ın veya Linowitz'in getirilebileceği söyleniyor.

Operasyondan sonra genel durum

İRAN

İran'da Amerikan operasyonu öğrenildikten sonra halk Carter ve ABD aleyhine gösteriler yaptı. Bazı dini liderler operasyonun başarısız kalmasını "Bizi Allah korudu" şeklinde izah etmeye çalışırken, hükümet bildirisinde yeni bir Amerikan saldırısı karşısında petrol kuyularının havaya uçurulacağı açıklandı.

Ayetullah Homeyni, Carter'in sadece Başkanlık seçimleri için bu operasyonu yaptığını, gerekirse herkesi öldürmeyi bile göze alabileceğini söyledi.

Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, "Bu bir savaştır" dedi.

Devlet Bakanı Beni Sadr, bir dış müdahale halinde Sovyetlerden yardım almayacaklarını, böyle bir durumu da müdahale olarak kabul edeceklerini belirtti.

Beni Sadr, Deşt-i Kebir çölünde ölen Amerikalıların hiç bir koşul öne sürmeden verileceğini söylerken, Ayetullah Beheşti cesetlerin pazarlık konusu yapılmasını istedi. Beheşti, Beni Sadr'ın ilerici ve sağduyulu politikasına bir kere daha karşı çıktı.

Bu arada rehineler Tebriz ve Kum kentlerine dağıtıldı.

ABD

Operasyonun ABD'de öğrenilmesinden sonra Henry Jackson ve Frank Church gibi bazı senatörler, Carter'ın Kongreye haber vermemesini eleştirdiler.

Başkan adaylarından Reagan, ülkede milli birlik olması gerektiğini söyleyerek operasyonu destekledi. Başkan adaylarından Kennedy, operasyona karşı çıkmadı.

Eski Başkanlardan Nixon ve Ford, Carter'ın tutumunu desteklediklerini açıkladılar. Eski Dışişleri Bakanlarından Kissinger ise şunları söyledi: "Ruslar'ın sınırlarının bu kadar yakınında askeri eylem isteyeceklerini sanmam. Başarısız kalsa da operasyon, anlaşmazlığa barışçı bir çözüm bulunması gereğini Sovyetler Birliği'ne göstermiştir."

Amerikan basını da genel olarak operasyonu destekledi. Ancak operasyondan Kongre üyelerinin daha önce haberdar edilmemesi ve müttefiklerin bir oldu bittiyle karsı karşıya bırakılması eleştirildi.

Bu arada, İran'a karşı izlenmesi gereken siyasetler konusunda ABD yönetimi içinde ayrılıklar keskinleşti. Bu ayrılıklar nedeniyle Dışişleri Bakanı Vance istifa etti.

AET

Lüksemburg'da pazartesi günü başlayan Avrupa Ekonomik Topluluğu, devlet ve hükümet başkanları toplantısında, Batı Avrupa'nın ABD ile tam bir dayanışma içinde olduğu belirtildi. Amerika'nın başarısız operasyonuna değinilmeyen toplantıda, 17 Mayısa kadar Tahran'daki rehinelerin serbest bırakılması için İran'a kısmi ambargo uygulanması yolunda alınmış olan karar tekrarlandı.

Lüksemburg'a gelişinde gazetecilere bir demeç veren Fransız Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, "ABD'nin uluslararası hukuka saygılı olarak ve barışçı yollarla İran'daki rehinelerini kurtarması için yapacağı girişimleri destekliyoruz" dedi.

Bu arada zirve kulislerinden sızan bilgilere göre, İngiltere dışındaki AET üyeleri, ABD'nin Batılı müttefiklerine İran'a 17 Mayısa kadar ambargo uygulaması için baskı yaparken henüz bu süre dolmadan, 24 Nisanda bir askeri operasyona girişmis olmasını benimsemiyorlar. AET ülkelerinin temsilcileri operasyonunun gizliliği nedeniyle, Washington'un kendilerine daha önce haber vermemiş olmasını ise olağan karşılıyorlar.

KOF GÖSTERİ

Sovyet yanlısı komünist partileri Paris'te toplandı

■ Toplantıya TKP de katılıyor

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Birinci Sekreteri Leonid Brejnev, Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais'ye Moskova'da bilgi veriyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransız Komünist Partisi (FKP) ile Polonya Birleşik İşçi Partisinin ortaklaşa düzenlediği "Avrupa'da Barış, Yumuşama ve Silahsızlanma Konferansı" pazartesi günü Paris'te çalışmalarına başladı.

Aslında Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarafından düzenlenen bu konferansta ilk önce toplantıya katılmayan partiler göze çarpıyor. İtalya, İspanya, Yugoslavya ve Romanya Komünist Partilerinin yanı sıra İsveç, Hollanda ve İngiltere Komünist Partileri de Paris Konferansına katılmayacaklarını açıkladılar. Belçika ve İsviçre Komünist Partileri ise sadece birer gözlemci göndermekle yetiniyor.

Kremlin'in düzenlediği bu konferansın esas amacı, Sovyet dış politikasına destek sağlamaktır. Brejnev, Afganistan'ın işgalini savunan FKP lideri Marchais'ye de uluslararası alanda destek sağlamayı tasarlıyor. Bu durumda Lüksemburg, Türkiye, Kıbrıs, İrlanda ve Batı Almanya Komünist Partileri (ki bu partilerin üyelerinin toplamı, örneğin Yugoslav Partisinin ancak bir temel örgütü kadardır) Brejnev'e ve FKP'ye uluslararası destek sağlayacaklar!

Batı ve Doğu Avrupa'daki bütün Komünist Partileri bir araya getirmeyi amaçlayan konferans daha ilk günden amacına ulaşamıyor.

Neden mi?

Yugoslavya Komünistler Birliği yöneticilerinden Miloş Minic şöyle konuşuyor: "Bir bölgede askeri müdahaleler sürerken, diğer bir bölgede yumuşamadan söz etmek boş bir rüyadır."

Paris Konferansının büyük eksiklerinden biri olan İtalyan Komünist Partisi yöneticisi Gian Carlo Pajetta ise, yabancı ülkelere yapılan müdahaleler konusunda FKP'yle görüş ayrılığı içinde olduğunu söyledi.

Gerçekten de Sovyet birlikleri Afganistan'da napalmlarla, zehirli gazlarla, direnen bir halkı ortadan kaldırmaya çalışırken, bu siyaseti destekleyen partilerle bir araya gelip barış, yumuşama ve silahsızlanma gibi gerçekleşmeyecek konuları görüşmenin bir yararı var mı?

İtalyan, İspanyol, Yugoslav ve Romanya Komünist Partileri zaten daha ilk gününden beri Sovyet işgaline karşı çıkmışlar, bu müdahalenin barışa ve uluslararası ilişkilere ağır bir darbe vurduğunu açıklamışlardı.

Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesi, bütün dünyadaki siyasi güçleri yeni bir cepheleşmeye doğru iterken, bu saflaşma kaçınılmaz olarak revizyonist partilere de yansıdı. İşte Batı Avrupa'da FKP, işgali desteklemekte yalnız kaldı. İtalya, İspanya, Yugoslavya ve Romanya Komünist Partileri ile Moskova arasındaki uçurumlar iyice derinleşti.

Kremlin, eskiden bu barış, yumuşama ve silahsızlanma konusunu devletler düzeyinde kabul ettirmeye çalışırdı. Hatta bu konuda Helsinki Konferansı adında bir de toplantı düzenleyerek bazı kısmi başarılar da kazandı. Ama Brejnev artık partiler seviyesine düştü. Üstelik bütün partilerden de tam destek sağlayamıyor.

Kremlin, Paris Konferansında kendisine sadık partilerin bir gövde gösterisini yapmayı amaçlıyordu. Ama kof gövdenin gösterisi de kof oldu.

Sovyet yöneticileri yumuşamadan söz ederken, Afganistan'ı işgal emrini vermekten geri durmadılar. Fotoğrafta, Rus işgaline karşı savaşan Afgan gerillaları.

YORUM

Vance'ın istifası

Carter'ın istifasını beklerken, ajanslardan Cyrus Vance'ın istifa haberi geldi. Amerikan Dışişleri Bakanının, "Mavi Işık" komando grubunun İran'a karşı yaptığı operasyonu benimsemediği için görevinden ayrıldığı bildiriliyor. Bu istifa Amerika'nın Ortadoğu'daki tutarsız siyasetinin ilk iflas belirtisidir. Ve tutarsızlığın maceraya dönüştüğü bir ortamda Vance'ın istifasının bazı olumlu girişimleri sağlaması da herhalde herkesin isteğidir.

Amerikan diplomasisinin bir numaralı sorumlusu yumuşak tutumları nedeniyle, şimdiye kadar hep "Güvercinlerin Başı" diye biliniyordu. SALT-2 Antlaşmasının onaylanması için çaba sarfeden Vance, son olarak da, Afganistan işgalini "barışçı yollardan" halletmek için Sovyet meslektaşı Gromiko ile 15 Mayısta Viyana'da buluşmak istiyordu. Vance, Küba'daki Sovyet birliği konusunda da umursamaz bir tavır almıştı. Kısacası, taraftarlarının "temkinli" diye tanıttığı Vance, aslında yumuşak ve uzlaşmacı bir diplomasiden yanaydı. Ve tabii Kremlin ile olan ilişkilerde bu gevşeklik, bu uzlaşmacılık, aslında Sovyet saldırganlığına cesaret veren bir tutumdu. İşte esas olarak Rusya'ya karşı izlediği siyaset nedeniyle Vance, "Güvercinlerin Başı" oluvermişti.

Kremlin'e karşı uzlaşmadan yana olan Vance, işte bugün İran'a karşı yapılan bir operasyona da karşı çıkmış ve istifa etmiştir. Yani İran'a karşı da yumuşak ve uzlaşmacı bir siyaset izlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yeri gelmişken, "Güvercin" diye bilinen Vance'ın son zamanlarda aldığı birkaç ilginç tutumu da hatırlatalım: Cyrus Vance, "Mavi Işık" operasyonuna karşı çıktığı gibi, daha önce de ABD'nin Şahı desteklemesine karşı çıkmıştı. Carter'ın İran'a karşı uygulamayı düşündüğü 7 maddelik yaptırım programından 2 maddeyi de (İlaç ve yiyecek ambargosu ile haberleşme hatlarının bozulması) uygulamadan çıkartmıştı. Amerikan basını Vance'ın İsrail konusunda da olumlu bir tutum içinde olduğunu yazdı. Vance, İsrail'e daha fazla baskı yapılarak, Ortadoğu sorununun barışçı bir şekilde çözülmesinden yanaydı. Kısacası Vance, İran ve Ortadoğu konusunda, Rusya'yı zayıflatan bir tutum içindeydi.

Vance'ın rakibi olarak bilinen ABD Ulusal Güvenlik İşleri Başdanışmanı Zbignew Brzezinski, ise "Şahinlerin Başı" olarak tanıtılır. Sovyetler Birliği'ne karşı kesin tutum takınılmasını isteyen Brzezinski, örneğin bir Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişkilerde olumlu bir tutum takınabiliyor. Ne var ki, Ortadoğu ve İran konularında Brzezinski, müdahaleci tutumu ile büyük ölçüde Sovyetleri güçlendiriyor.

Görülüyor ki, Amerikan hakim sınıfları sertlik uzlaşmacılık çelişmesini hâlâ çözememişlerdir. Rusya'ya karşı kararlı tutum alanlar, halklara karşı yumuşak bir tutum alamıyorlar. Halklara karşı uzlaşmacı davrananlar da Rusya'ya karşı açık bir tutum koyamıyorlar.

Ne var ki, olgular bu saflaşmayı derinleştirmekte ve berraklaştırmaktadır. Sovyetler Birliği ile dünya halkları arasında uzlaşmaz bir çelişme bulunduğu için, her ikisine karşı da aynı tutumu takınmak pratikte iflas etmektedir.

Hem Rusya'ya hem de İran'a karşı Şahinlik taslamaya kalkışan ABD, Tabas Çölüne saplanıp kalmıştır.

Brzezinski İran'a askeri müdahale ihtimalinin ortadan kalkmadığını söyledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'daki kurtarma operasyonundan sonra televizyonda bir konuşma yapan ABD Başkanı Carter'ın Ulusal Güvenlik İşleri Başdanışmanı Zbigniew Brzezinski, rehineleri kurtarmak için çabaların sürdürüleceğini ve ABD'nin silahlı gücüyle alay etmenin doğru olmadığını söyledi.

Brzezinski ayrıca, ABD'nin gücü ve kararlılığı konusunda İran'ı uyardı. Carter'ın danışmanı, sorunu barışçıl yollardan çözmeye çalışacaklarını, buna rağmen askeri müdahale ihtimalinin ortadan kalkmadığını ifade etti. Brzezinski, "Rehineleri kurtarmak için gerekeni yapacağız ve bunu yapma imkanımız var" dedi.

EKONOMİ

Yalnızca Çamaltı Tuzlası bile ihtiyacımızı karşılayabilir ama...

GEÇEN YIL 32 BİN TON TUZ İTHAL EDİLDİ

● Tuz potansiyeli bakımından dünyada altıncı durumdayız

İSTANBUL (AA)

Türkiye'nin tuz üretim potansiyeli bakımından dünyada altıncı olmasına rağmen, geçtiğimiz yıl içinde Bulgaristan ve Yugoslavya'dan 32 bin 432 ton tuz ithal edildiği bildirildi.

İstanbul Ticaret Odası Etüd ve Araştırma Şubesi tarafından yapılan araştırmada yalnızca Çamaltı Tuzlasından yılda 1 milyon ton tuz üretilebileceği belirtildi.

Türkiye'de şimdiki durumda bir deniz, iki göl, 6 kaya ve 39 kaynak tuzlasının faaliyette bulunduğu bildirilen araştırmada, üretilen tuzun beşte birinin sanayide kullanıldığı, sanayileşmiş ülkelerde ise bu oranın yüzde 60-70 olduğu kaydedildi.

Yalnızca Çamaltı Tuzlasının kapasitesinin yılda 1 milyon tona çıkartılması halinde bile Türkiye'nin tuz ihraç edebileceği belirtilen araştırmada, Arap ülkeleri, ABD, Bulgaristan ve daha birçok ülkenin Türkiye'den tuz satın almak için talepte bulunduğu açıklandı.

Çanakkale Boğazından İskenderun'a kadar 17 tuzladan ancak bir tanesinin işletilmekte olduğu bildirilen araştırmada Türkiye toplam tuz rezervinin 150-200 milyon ton dolayında bulunduğu belirtildi. İstanbul Ticaret Odası açıklamasında 1977 yılında 1 milyon 800 bin ton tuz üretimi planlanmış iken, bunun ancak yüzde 35 oranında gerçekleştirildiği ve 660 bin ton tuz üretildiği belirtildi.

Üretimi ülkemizde bol miktarda olmasına rağmen tuz sık sık karaborsaya düşüyor. Fotoğrafta stok tuz ele geçirip dağıtan belediye ekipleri.

AKIŞ — TAYLAN ERTEN

Değiştirilmesi gereken, kafalardır!

Hastalık gene depreşiyor. Türkiye'nin, halk kitlelerinin çıkarlarına sırt çevirenler, ülkeyi bir çiftlik gibi kullanmaya alışmış olanlar, iflası baştan belli ekonomi politikalarının uygulayıcıları şimdi zoru görünce, bir kere daha halka, parlamentoya ve Anayasaya saldırmaya hazırlanıyorlar. "Daha çok sömürmekten" başka bir fikir üretemeyen kafalar yeni siyasi entrikalar için yoruluyor. Tek sorumlusu oldukları çözümsüzlüğün faturasını, halkın ekmeğini, demokratik hak ve özgürlükleri boğarak ödetmenin sinsi hesapları yapılıyor.

Demirel hükümetinin ekonomi politikası, bugün hakim sınıfların bir kesiminin tezgahlamaya çalıştığı, halka saldırı tutumu için elverişli zemini oluşturmaktadır. Yaşadığımız buhranın sorumlusu halk değildir. Bir sorumlu bulmak gerekiyorsa, özel sektörün zirvelerine oturmuş bir avuç büyük sanayici, tüccar ve aynı zamanda spekülatörün içinde aranmalıdır. Ülkemizi bugünlere getiren nedir? Dış borçlarla beslenmeye alışmış, yaratıcılıktan uzak, devlet himayesinin ardında iç pazara düşük kaliteli, düşük maliyetli, ama çok yüksek kâr sağlayan ürünleri sürüp gününü gün etmeye alışmış bir özel sektör değil midir? Türkiye, bütün kaynakları bu tür bir özel sektörün yararına tahsis edip tüketen politikaların sonucu bu noktaya gelmemiş midir? Bu politikaların uygulanmasında, aralarındaki ufak tefek farklar dışında tüm siyasi partilerin, AP'nin, CHP'nin ve ötekilerin sorumluluğu yok mudur?

Şimdi, tüm gerçekler bir yana bırakılıyor ve 1971'lerde Memduh Tağmaçların kullandığı kara bayrak, TİSK yöneticilerinin, TÜSİAD, MESS gibi özel sektör dernekleri sözcülerinin ellerinde sallanıyor. Ve bu koroya, bir tekstil patronunun gazetesiyle, DP devrinin namlı gericileri, Bayarlar, Ahmet Hamdi Sancarlar, özel sektörün danışmanı profesörler ile 12 Martın kıdemli Anayasa değiştiricileri katılıyor. Kadro ne kadar da ilginç...

Bu çevrelerin, bugün açıkça ortaya attıkları ve bir kamuoyu oluşturmaya yönelik fikirler, 25 Ocaktan bu yana uygulana gelen ekonomi politikasının seralarında boy vermiştir. Ve ip uçları biraz daha gerilerde belirlenen gelişmenin bir halkasıdır. Buhran 1974'ten itibaren yükselmeye başlamıştır. MC hükümetlerinin batakçı politikaları bu yükselişi hızlandırmıştır. CHP'nin neye hizmet ettiği belli olmayan politikaları, durumu doğru tespit edememesi, "çok yönlü dış ilişkiler" macerası ardında Batı'ya kafa tutar görünüp Rusya'ya yaslanmaya çalışması buhranı daha da koyulaştırmıştır. 1979 yılı sonuna gelindiğinde, ekonomik gelişme durmuş, elde avuçta ne varsa bir kere daha tükenmiştir. Haydi gelsin yeni dış kredilerdenilmiş ve Demirel hükümeti bilinen programı yürürlüğe koymuştur. Ve bu noktada, programın kendi içinde mevcut iki tutumdan tehlikeli olanına yönelinmiştir. Hükümetin sırt çevirdiği imkan, IMF ve Batı ile vardığı antlaşmayı ekonomik buhranı, halk kitlelerinin üzerindeki ağır yükünü hafifletici biçimde kullanmayışıdır. Buhranın yükünü Batı, özel sektör ve halk kitlelerinin arasında, halkın üzerindeki yükü mümkün olan en aza indirmek suretiyle paylaştırıcı bir yolu seçmeyişidir. Demirel hükümetinin seçtiği tehlikeli yol, yükün tümünü halka vurmak, ekonomiyi IMF'nin ve OECD'nin denetimine, özel sektörün de azami yararına açmak tutumu olmuştur.

Şimdi bu noktada, kitlelerin çok haklı tepkisini bastırmanın yolları aranmaya başlanmıştır. Bu tutumun yukarıda sözünü ettiğimiz çevrelerdeki ifadesi şudur: "Türkiye dünyada demokrasiyi en rahat ve bol kullanan ülkedir" (Halit Narin, 12.4.1980 Günaydın gazetesi) Yani, askıya alınmalıdır. Bu fikrin tabanı, bilindiği gibi ücretler kısılarak, sendikal haklar askıya alınarak, sözleşmeler fiilen dondurularak, kısaca, işçisiyle, köylüsüyle, memuruyla tüm emekçi sınıf ve kesimlerin yaşam ve üretim imkanları törpülenerek oluşturulmak istenirken, çatısı da Anayasayı değiştirerek, parlamento daraltılarak ve siyasi iktidarın çok dar bir çerçevede merkezileştirilmesi sağlanarak örtülecektir. Amaç budur.

Ancak, kendi varlıkları demokrasinin önündeki en büyük tehlike olan bu çevreler, görüş ufuklarını biraz olsun genişletme yeteneğine sahipseler, Türkiye'nin, istedikleri kalıba dökülecek bir ülke olmadığını göreceklerdir. Dünyanın ve Türkiye'nin nesnel gelişme doğrultusu bağımsızlık ve özgürlük yönündedir. Çünkü Rusya'nın saldırgan tutumundan kaynaklanan bir dünya savaşı tehdidinin sıcak soluğu karşısında Türkiye'nin ihtiyacı demokrasinin ve özgürlüklerin gerçek anlamda rahat ve bol kullanılabildiği siyasi yapıdır. Güçlü bir ekonominin inşası da, anarşinin kökünün kazınması da, milli birliğin sağlanması da en başta buna bağlıdır. Her tür tehdide karşı direnmenin tek şartı da budur.

Bu gerçeğe gözleri ve kafaları kapamak, onu ortadan kaldıramaz, tezgahlanmak istenen karanlık bir dönemin, bundan yarar sağlayacakların umanları bile yanıltacağını şimdiden söyleyebiliriz.

Ülkemizin ihtiyacı özgürlük ve demokrasi ise, değiştirilmesi gereken tek şey, Anayasa ve özgürlük düşmanlarının kafalarıdır.

Ucuza üretilebilirse

Ankara Fen Fakültesi Botanik Kürsüsünden Doç. Dr. Duygu:

"Aspirin, tarımda devrim yaratabilir"

ANKARA (AA)

Yirminci yüzyılın mucize ilacı olarak tanınan aspirinin yeterli miktarlarda ve ucuza üretilebilmesi halinde tarımda da devrim sayılabilecek gelişmelere yol açabileceği bildirildi.

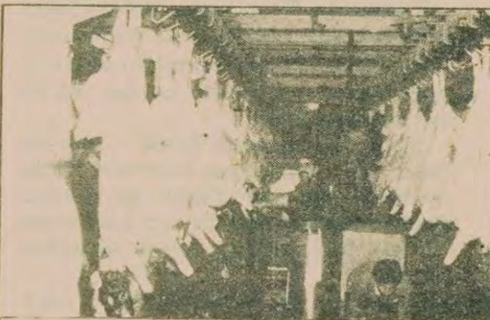
Ankara Fen Fakültesi Botanik Kürsüsü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ergin Duygu tarafından yapılan açıklamada, yapılan ilk deneyler sonucunda, önce aspirinli sulama yapılan sonra da uzun süre susuz bırakılan fasulye bitkisinin öteki fasulyelere oranla 60 kat fazla ürün verdiği bildirildi.

Yapılan deneyler, aspirinin bitkilerin kuraklığa ve dona karşı dayanıklılığını da olağanüstü oranda artırdığını ortaya koyuyor. Aspirinli suda bekletilen patates ve soğan gibi sebzelerde de çimlenme meydana gelmiyor. Bu yöntemin bu tür sebzelerin uzun süre depolanabilmesi konusunda çıkan güçlüklerin çözülmesinde kolaylık sağlayacağı belirtiliyor.

Doç. Dr. Ergin Duygu, aspirinin içinde bulunan salisilik asitin "bitki hormonu düzenleyicisi olabileceğini" belirterek şöyle dedi: "Bunu kanıtlamamız halinde Türkiye'de ve dünyada önemli bir buluşu gerçekleştirmiş olacağız. Bitki dünyasında halen 5-6 hormon biliniyor. Her bir hormonun bulunuşu bilim dünyasında bir bomba etkisi yapmıştır."

Araştırmalarına ilişkin olarak Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna (TÜBİTAK) başvurduğunu belirten Doç. Dr. Ergin Duygu, fakültelerin araştırmaya ayıracak parası bulunmadığını, hatta bu yıl yakıt satın alınmadığı için eksi 1 derece soğukta çalışmak zorunda kaldıklarını belirterek yetkililerden ilgi beklediklerini söyledi.

Et-Balık Kurumunda kesilmiş halde bekleyen büyükbaş hayvanlar.
(Fotoğraf: Şahin TOĞAY)

Son zamlardan sonra, Elazığ'da Et Balık Kurumu satışları yüzde 350 düştü

ELAZIĞ (ÖZEL)

Demirel hükümetinin Kamu İktisadi Devlet Teşekkülleri (KİT) mamullerine yaptığı zamdan sonra Elazığ'da Et Balık Kurumu satışlarında yüzde 350 oranında düşme kaydedildi.

Edindiğimiz bilgilere göre, daha önce piyasada günlük olarak satılan 2,5 3 ton parça etin satışında zamdan sonra yüzde 350 oranında düşme görüldü. Kasapta 240 liraya satılan bir kilo kıyma Et Balık Kurumu mağazalarında 250 liradan satılıyor.

Öte yandan zamdan sonra devletin bu kuruluştan yardım elini çekmesi Kurumu zor durumda bıraktı. Elazığ Et ve Balık Kurumu besicilere olan borcunu da zamanında ödeyemediği için canlı hayvan da alamıyor.

Bu arada Doğu bölgesinde maliyetin çok üstünde fiyatlarla satış yapılması satışları olumsuz yönde etkiliyor. Ankara ile Elazığ'da et maliyet fiyatlarının farklı olduğuna dikkat çeken yetkililer fiyat tespitinde bunun gözönünde bulundurulması gerektiğini savunuyor.

Özel sektörün AET'de temsili sorun oldu

IKV, TÜSİAD'ın AET ile ilişki kurmasına karşı çıkıyor

Demirel hükümeti Avrupa Ekonomik Topluluğuna tam üyelik konusunda yoğun bir çaba harcarken, özel sektör içinde de AET ile ilişkiler konusunda görüş ayrılıkları ortaya çıktı. İstanbul Sanayi Odası Meclisinin aylık toplantısında, bazı iş adamları TÜSİAD heyetinin AET ile görüşmeler yapmasını şiddetle eleştirdiler. İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) yetkilileri de özel sektörün topluluk nezdindeki temsilcisinin kendi kuruluşları olduğunu belirterek, AET konisyonunun TÜSİAD heyetini Brüksel'e davet etmesini "hedef şaşırtma" olarak nitelediler ve davetin Türkiye'nin AET'ye tam üyelik başvurusunu baltalamaya yönelik olduğunu ifade ettiler.

IKV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Jak Kamhi, Meclis toplantısında yaptığı konuşmada, "AET komisyonu, Türkiye'nin tam üyelik başvurusunu geciktirebilmek düşüncesiyle, IKV yerine TÜSİAD'ı Brüksel'e davet etmiştir" dedi. İşadamı Murtaza Çelikel de TÜSİAD'ı sorumsuzlukla suçlayarak şöyle konuştu: "AET komisyonu TÜSİAD'ı Brüksel'e hedef şaşırtmak için çağırmıştır. TÜSİAD'ın bu çağrıya icabetmesi sorumsuzluktur. IKV ise görevini TÜSİAD'a ihale etmiştir."

IKV üyesi iş adamlarının TÜSİAD'ı suçlamaları üzerine söz alan TÜSİAD Yüksek Danışma Kurulu Başkan Yardımcısı Şahap Kocatopçu ise şunları söyledi: "TÜSİAD Brüksel'e IKV ile istişareden sonra gitmiştir. TÜSİAD'ın bu çalışmaları yurt çıkarları içindir. onlar, Odamız dışındaki bir görüşü savunmak için Brüksel'e gitmediler."

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Küçükköy Belediyesinin düzenlediği törene, Marmara Belediyeler Birliği Başkanı, Gaziosmanpaşa Kaymakamı, CHP İstanbul İl Başkanı, diğer belediye yetkilileri ve geniş bir halk topluluğu katıldı. (Fotoğraf: Metin Aktaş)

Düzensiz büyüyen kentleşmeyi önlemek için Küçükköy Belediyesinin örnek girişimi:

2500 yurttaşa ucuz ve uzun vadeli arsa dağıtıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Küçükköy Belediyesinin dar gelirli yurttaşları ev sahibi yapabilmek amacı ile 1978 yılında çalışmalarına başlanan arsa dağıtma projesi gerçekleştirildi. Yapılan bir törenle 2500'e yakın yurttaşa arsaları dağıtıldı. Törene Marmara Belediyeler Birliği Başkanı, Gaziosmanpaşa Kaymakamı, CHP İstanbul İl Başkanı, belediye yetkilileri ve geniş bir halk topluluğu katıldı.

Küçükköy Belediyesinin arsa dağıtma töreninde yurttaşlara arsa evrakları verilirken.

Arsaları satın alan belediye plan, proje ve alt yapı tesislerini tamamladıktan sonra halka satıyor. Onda biri peşin alınarak 10 yıl vade ile faizsiz olarak satılan arsalar üzerine 2 yıl içinde ev yapma zorunluluğu var. Ayrıca yapılan evler 20 sene süresince satılamıyor.

Arsa dağıtma töreninde konuşan Küçükköy Belediye Başkanı, "Belediyemiz vatandaşın mesken ihtiyacını karşılamak için arazi satın almalı, parsellemeli ve bütün alt yapı tesislerini tamamladıktan ve meskenlerin tip projelerini yaptırdıktan sonra ihtiyacı olan ailelere ucuz fiyatla satmalıdır. Böylece arsa ve mesken spekülasyonu önlenerek gecekondu yapımı azalır ve düzenli yerleşim merkezleri tesekkül etmiş olur"

Belediye Başkanı arsaların ihtiyaç sahiplerine dağıtılmasına itina gösterildiğini belirterek, vatandaşlara ev yapımında kolaylık olması için konut projesi hazırladıklarını projenin 4-5 ay içinde tamamlanacağını sözlerine ekledi.

ÜRETİCİ KİMYON VE ARPA EKİMİNE YÖNELİYOR

PANCAR ÜRETİCİLERİNİN PARASI HÂLÂ ÖDENMEDİ

EREĞLİ (ÖZEL)

Demirel hükümetinin geçen yıl teslim edilen pancar paralarını ödememesi ve bu yıl yeterli gübre vermemesi pancar üreticilerini zor duruma soktu.

Ereğli'nin Türkmen ve çevre köylerinde pancar taban fiyatlarının açıklanmaması, mazot ve gübre sıkıntısının olmasından üreticiler pancar yerine arpa ve kimyon ekimine yöneldi. Geçen yıl 500 dekar olan pancar ekim alanının 300 dekara düştüğü öğrenildi.

Ereğli'ye bağlı Türkmen köyünden Mehmet Polat, "Çiftçinin yanına kâr olarak, çektiği eziyet ve yediği toz kalıyor. Bir dekar yer 225 liraya mal oluyor, üretici felce uğramıştır" şeklinde konuştu

Bir dekar pancara 15 kilogram gübre gerekirken çiftçilere 2 kilogram verildiğini anlatan köylüler mazot sıkıntısı çektiklerini anlatarak şöyle dediler:

"Paramız olsa at ve öküz koşacağız. Ama bir at en aşağı 50 bin lira. Ne yapacağımızı şaşırdık."

Nisan ayı başındaki selden büyük zarar gördüklerini anlatan Türkmen köyü pancar üreticileri bir milyon liralık taban gübresinin de sulara karıştığını belirterek bu yılki pancar taban fiyatının en az 375 kuruş olmasını istediler.

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Konya İl Örgütünün hazırladığı, "Gübre ve Mazot Sıkıntısının Altındaki Gerçek" adlı broşür köylüler arasında ilgiyle karşılanıyor. Konya yöresindeki köylerde broşürü okuyan köylüler, devrimcileri köylerine davet ederek daha çok aydınlanmak istediklerini belirtiyorlar.

Pancar üreticileri, paralarının hâlâ ödenmemesinden yakınıyor ve "Daha ne kadar bekleyeceğiz" diyorlar.

«Bizi sadece vergi zamanı, oy zamanı ve askerlik zamanı gelince hatırlıyorlar!»

Yeşilova Lisesi Müdürü görevinden alınarak, yerine bir MHP'li atandı

YEŞİLOVA (ÖZEL)

Burdur'a bağlı Yeşilova ilçesinde ilköğretim müdürü ve müdür yardımcısından sonra lise müdürü İsmail Arslan da, hiç bir gerekçe gösterilmeden görevinden alınarak yerine MHP yanlısı Mesut Özcan atandı. Üç yıllık öğretmen olduğu bildirilen Mesut Özcan'ın atanması ilçede tepkiyle karşılandı. Birçok öğrenci velisi, "AP hükümeti zihniyetini tamamen ortaya koymuştur. Artık AP diye bir parti kalmamıştır, MHP AP'nin tabanını yemiş bitirmiştir" dediler.

Pülümür halkı şiddetli fırtına ve selden yıkılan evlerini onarmaya çalışırken, devletin bir tek çadır bile göndermediğini belirtiyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

Pülümür halkı, fırtına ve selden yıkılan evlerini onarmaya çalışıyor

PÜLÜMÜR (AHMET YAMAN)

Şiddetli fırtına ve selden oturulmaz hale gelen evlerinden çıkan bazı Pülümürlüler 78 depreminde devletin "hemen boşaltın" raporu verdiği binalara taşınmak zorunda kaldı.

Kırık dökük evlerini kıt imkanlarıyla tamire çalışan yurttaşlar, "Devlet bizimle adeta alay ediyor. Bazı evlere ta, 1978 yılında ağır hasar gördü denilerek 'oturulmaz' raporu verdiler. Boşaltın dediler. Demesine dediler ama, başımızı sokacak bir çadır bile vermediler. Peki biz evimizi boşaltalım da nereye yerleşelim, kimse buna cevap vermiyor" dediler.

Maliye Bakanlığının önerisi, kıdem tazminatındaki vergi oranını yükseltiyor

Türk-İş «Tebliğ yürürlüğe girerse, Danıştaya dava açarız»

■ ''Köyişleri Bakanlığınca imzalanan toplu iş sözleşmesi hukuka aykırı''

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş İcra Kurulu, Maliye Bakanlığının bir tebliğ hazırlayarak kıdem tazminatlarından kesilmekte olan vergi oranını yükseltmeyi amaçladığını açıklayarak, ''tebliğin yürürlüğe girmesi halinde Danıştaya dava açacaklarını'' belirtti.

İcra Kurulu bildirisinde, Türk-İş'in vergilerle ücretliler lehinde bazı değişiklikler beklediği bir sırada kıdem tazminatlarında vergi oranının artırılmasına karşı olduğu belirtilerek şöyle deniyor:

''Vergi yükünü daha çoğaltarak, ücretlilerin sıkıntısını artıracak hiç bir tutumu haklı göstermeye imkan yoktur. Böylesi haksız bir tasarrufa konfederasyonumuz şiddetle karşı çıkacaktır.''

İcra Kurulu ayrıca, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığınca imzalanan toplu iş sözleşmesinin hukuktan uzak olduğuna da değinerek, şu görüşlere yer verdi: "Eğer Bakanlar Genel Müdürler, kendilerine göre bir takım ölçülerle toplusözleşmeler yapacak, kurdukları politik yakınlıklarla bazı sendikaları kayıracaklarsa, koordinasyon kurulu teşekkülünün amacı saptırılmış olacak ve beklenen sonuç elde edilemeyecektir."

Tariş Üzüm İşletmeleri ağustos ayına kadar kapatılacak

İZMİR (ÖZEL)

Tariş Üzüm Birliğinin Genel Kurulunda, istihdam fazlalığına rağmen düşük kapasite ile üretim yapan üzüm işletmelerinin, yeni sezona kadar kapatılmasına karar verildi. Genel Kurulda yapılan Birlik Kurulu seçimlerini, CHP hükümeti zamanında, görevlerini kötüye kullandıkları gerekçesiyle mahkemeye verilen Necip Necipoğlu, İbrahim Öztürk, Mehmet Akçalı ve İsmail Öz kazandılar. Başkanlığa getirilen Necip Necipoğlu, yaptığı konuşmada, 78/79 yılı döneminde devletin Tariş yöneticilerine, narenciye ihracı için, Fiskobirlik fonundan verdiği 60 milyon liranın yarısının ortada olmadığını söyleyerek, bu dönemde 35 milyonun üzerinde zarar olduğunu öne sürdü.

Genel Kurulda ayrıca, Üzüm Birliğine bağlı işletmelerde, geçmiş yıllarda 700 kişiyle çalışıldığı halde 40 bin ton kadar çekirdeksiz kuru üzüm ihracatının gerçekleştirildiği, ancak CHP hükümeti zamanında, istihdamın 1800 dolayına çıkarılmasına rağmen, üretimin düştüğü iddia edildi.

Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün ise konuşmasında Tariş'i kurtarmanın yolunun, ilmin, teknolojisinin gereklerine uyarak olabileceğini belirterek, fakültelerle işbirliği halinde işletmelerin bünyesini tesbite çalıştıklarını, garantöner bir organizasyona gitme kararı aldıklarını söyledi.

Öte yandan Genel Kurulda, 978/79 yılları faaliyetleri ibra edilmedi. 77/78 yılları ise, Birlik üyeleri tarafından ibra edildi.

SSK Yönetim Kurulu çalışanları temsilcisi 29 Nisanda seçiliyor

ANKARA (ÖZEL)

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu için çalışanlar temsilcisi 29 Nisan Salı günü seçilecek. Türk-İş Sağlık İş Sendikası Genel Başkan Vekili Savaş Benli'yi aday gösterirken, Tez Büro-İş, Sosyal-İş Devrimci Sağlık-İş, ve Petrol İş Sendikaları da Salih Sadık Uluşahin'i gösteriyor.

Türk-İş'in aday gösterdiği Savaş Benli halen Yönetim Kurulunda personel temsilcisi olarak görev yapıyor.

SSK bu yıl 13 milyar yatırım yapacak

ANKARA (ÖZEL)

Sosyal Sigortalar Genel Müdürü Tali Dinçel bu yıl 13 milyar liralık yatırım programı uygulanacağını açıkladı.

Sosyal Sigortalar Kurumunun, Antalya'nın Manavgat ilçesinde düzenlenen üst kademe yöneticileri seminerinde konuşan Tali Dinçel uygulanacak yatırım programıyla, yarım kalan hastane ve dispanserlerin hizmete açılacağını, kurum hastanelerindeki yatak sayısının ise bu yıl 18 bin 696'ya çıkarılacağını bildirdi.

Büyük şehirler dışındaki hastaneler için ''uzman doktor'' bulmakta güçlük çektiğini belirten Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü, bu güçlüğün rotasyon sistemi uygulanmasıyla giderilmeye çalışıldığını sözlerine ekledi.

BİR ROMAN 350 LİRA

İSTANBUL (ÖZEL)

Hükümetin kağıda yaptığı zamdan sonra kitap fiyatlarında yüzde 100-200 yükseliş meydana geldi. Ülkemizde düşük olan kültür düzeyi bu zamlarla daha da sekteye uğradı. Bir roman fiyatı 350 liraya çıktı.

Konuştuğumuz bazı yayınevleri ve kitap satıcıları son zamlardan sonra kitap fiyatlarında yüzde 100-200'e varan artışlar olduğunu, kitap basımında düşüş olduğunu, kitap alımında ise yüzde 50-60 oranında düşme olduğunu belirttiler.

Son çıkan kitapların bazılarının fiyatları şöyle: Tüfek İcat Oldu (Uğur Mumcu) 125, Devrim ve Demokrasi Üzerine (Doğan Avcıoğlu) 175, Bir Filiz Vardı (Orhan Kemal) 150, Ortadirek (Yaşar Kemal) 200, Yusufçuk Yusuf (Yaşar Kemal) 350.

İç piyasa fiyatları dış piyasadan yüksek olduğu için, demir-çelik ithalatı hızla artıyor. Bu koşullarda demir-çelik ithalatının serbest bırakılması eleştiriliyor

Demirel'in ekonomik önlemleri, demir-çelik sektörünü çökertiyor

Demir Çelik İşletmelerine uygulanmakta olan sübvansiyonun kaldırılması, yeni yatırımlar yaparak maliyeti düşürme olanağını ortadan kaldırdı.

HABER MERKEZİ

24 Ocak tarihinde Demirel hükümeti tarafından getirilen ekonomik önlemlerin demir çelik sektörünü çökertmekle tehdit ettiği bildirildi.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Bilim Kurulu tarafından yapılan araştırma sonuçlarını derleyen raporda demir-çelik sektöründeki asıl sorunun yüksek maliyet sorunu olduğu belirtilerek, daha düşük maliyetlerle üretim yapabilmek için yapılması gerekli yatırımların imkansız hale getirildiği üzerinde duruldu.

Raporda, alınan ekonomik önlemlerin demir-çelik sektörünü 3 noktada etkilediği belirtildi. Demir-çelik işletmelerine uygulanmakta olan sübvansiyonun kaldırılmasının, KİT ürünlerine yapılan zammın ve ve demir-çelik ürünleri ithalinin serbest bırakılmasının, bu sektörü derinden etkilediği belirtilen raporda şöyle denildi:

"Demir-çelik sektörü büyük oranlarda yatırımları gerektiren bir sektördür. Bu kesimde yapılan yatırımlar sadece ilgili tesis için yapılan yatırımlarla sınırlı tutulamaz. Bir tesis için yapılan yatırım, kendisinin 2 katı kadar da alt yapı yatırımı gerektirir. Bu nedenle, demir çelik sektöründeki KİT'lerin harcamalarının büyük kısmını kağıt üzerinde gözükmeyen alt yapı yatırımları oluşturur. İşletmelerin sağlıklı bir şekilde üretim yapabilmeleri için bu yatırımları yapmaları zorunludur."

KİT'lere uygulanan sübvansiyonun kaldırılmasının demir-çelik işletmelerini yatırım yapamaz duruma getirdiği belirtilen raporda bu sektörde üretimin candamarını oluşturan entegre tesislerin verimli ve kârlı bir şekilde işletilebilmesi için üretim akışını düzenleyici ve maliyeti düşürücü yatırımların yapılmasının kaçınılmaz olduğu üzerinde duruldu.

TİKP Bilim Kurulu raporunda şöyle denildi:

"Bu koşullar altında KİT sübvansiyonlarının kaldırılması demir-çelik kesiminde işletmelerin durumlarını iyileştirme, kapasitelerini artırma, düşük maliyetli girdi sağlayabilmek için mevcut tesislerin modernleştirilmesi ya da yeni tesisler kurulması, yan ürünlerin değerlendirilmesi için işletme içinde küçük ilave yatırımlara gidilmesi gibi yatırımları yapamamalarına neden olacak ve işletmeler bugünkü mevcut koşulları ile çalışmak mecburiyetinde kalacaklardır. Her ne kadar KİT ürünlerine yapılan zamlar, bunların ilave fonlar sağlamalarına yardımcı olacaksa da, bu miktarın gerekli yatırımlar için yeterli olacağı söylenemez. Zamlarla sağlanacak fonların işletme açıklarını karşılaması dahi bir başarı olacaktır."

İTHALDEN DAHA PAHALI

Bugünkü durumda ithal malı demir-çeliğin, yerli ürünlerden daha ucuz olduğu belirtilen raporda, bu durumun ithalatı artırıcı yönde etki yaptığını ve Demir Çelik Tesislerini güç durumda bıraktığı açıklandı.

DEVLET DESTEĞİ

Demir-çelik gibi vazgeçilmez bir ana sektörde devlet desteği ve denetiminin gerekli olduğu üzerinde durulan raporda gelişmiş sanayi ülkelerinde bile bu sektörün devlet tarafından korunduğu ve desteklendiği bildirildi. Demir-çelik sektöründe yatırımların devlet desteği ile gerçekleştirilmemesi halinde maliyetlerin düşürülmesinin olanaksız olduğu kaydedildi.

TİKP Bilim Kurulu raporunda demir-çelik ürünleri ithalatının devlet eliyle yapılmasının gerekliliği üzerinde durularak şöyle denildi: "İç piyasa ile dış piyasa arasındaki fiyat dengesinin bu derece çarpık olduğu ülkemizde, demir-çelik ithalatı serbest bırakılamaz."

40 yıl sonra

Köy Enstitülerini nasıl değerlendiriyorlar?

Hazırlayan: Mehmet Yeşil

FAY KİRBY:

«Köy Enstitülerinin her biri yeni yerleşim ve sanayi bölgelerinin merkezi olacaktı»

–Köy Enstitüleri konusunda nerelerde ve ne kadar araştırma yaptınız?

– Köy Enstitülerini 1951-54 yıllarında, Türkiye ölçüsünde inceledim. Sonra 6 yıl, bu inceleme sonuçlarını ve kişilerin ifadelerini değerlendirdim. O sırada New-York'taki Colombiya, Mortreal'deki Mc Gill ve işçilere açık olarak kurulan Sır George Willams Üniversiteleri ile ilişkilerim vardı. Ayrıca 1958-59 Hindistan'daki Aligarh Üniversitesinde konuktum. Giderken Batı Avrupa'da, dönerken Endonezya ve Japonya'da bulundum. Çinli bazı bilginlerle de tanıştım. Diyebilirim ki geçmişte ve zamanımızda kurulmuş, bu konudaki bütün kurumları incelemiş oldum. Bütün bunların ışığı altında 1960'ta, kafamdaki bütün soruları yanıtlamış olarak raporumu bitirdim.

Bilimde her deney, araştırılması gereken yeni sorunlar ortaya çıkarıyor. 1960 yılından bu yana Kanada'da ve Türkiye'de hareket araştırıcısı olarak çalışıyorum. Son yıllarda Türkiye'nin eğitiminde ciddi bir gelişme olmadığı kanısındayım. Şimdi Türklerin Köy Enstitülerini kapatmakla düştüğü yanılgıya düşmemiş başka benzer bir ülkeye gitmek istiyorum.

– Köy Enstitülerinin bugün artık önemini yitirdiği, Türkiye nin artık Köy Enstitüleri gibi kurumlara gereksinimi olmadığını söyleyenler var. Bu konuda düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

– İsmail Hakkı Tonguç'un yönlendirdiği yatırım politikası ve stratejisi, döneminin izin verdiği ve gerektirdiği ölçüde bir hareket araştırmasıydı. O günün bir çok önemli sorunu, bugün dünya çapında çözülmüştür. O günün önemli sorunlarından biri, haberleşmeydi. 1932'de devrimcilik ilkesini uygulamak isteyen az sayıda yöneticiyle kırsal kesimdeki yurttaşlar arasında ancak tek hat vardı. Bu hat da alıştıkları ayrıcalıkları bırakmak istemeyen mülkiyeci ve benzeri memurlardan geçiyordu. Onlar istedikleri zaman, bu hattı kesebiliyorlardı. Ya da bu mesaj ve emirleri kendilerine göre yorumlayıp öyle aktarıyorlardı. Kısa süre içinde televizyonun yaygınlaşacağını, transistörlü tradyonun bulunacağını Bell ve Edison şirketleri bile düşünemiyordu.

Bugün, yalnızca bilgi vermek gibi basit bir amaç için öğretmenlere gerek yoktur, daha ucuz teknik olanaklar yaratılmıştır. Fakat Osmanlılardaki yazıcılar gibi profesör ve öğretmenler, ciddi devlet adamlarına korkulu düşler gördüren bir toplumsal grup oluşturuyorlar. Türkiye bu konuda en acınacak örnektir.

Tonguç'un ele almak zorunda kaldığı diğer bir sorun, memuriyetin niteliğiydi. Bir toplum, üretiminin kaldırabileceğinden daha fazla sayıda üretime katılmayan memur ve teknokrat beslerse, topluluk iflas eder. Bu yasayı Selçuklular ve Osmanlılar çok iyi kavramışlardır. Üretime katkıda bulunmayan çok memur beslemeye, "Bizanslılaşmak" denir. İlk başta Köy Enstitülerinin yönetici öğrencilerinin çoğu, Tonguç'un "Bizanslılaşma"yı ortadan kaldırma çabalarına karşı çıktılar. Bilindiği gibi Türkiye'de bu sorun çözülmedi, her geçen gün ağırlaşıyor.

Burada bir konuyu belirtmek istiyorum: Bu sorunun çözümü, toplumsal sistemin değişmesine bağlı değildir. Kanada'daki Saskatchevan Devleti, ancak Marksizmden taviz vererek toplumsal anlamda zengin olabildi. Sovyetler Birliği Çin Halk Cumhuriyeti de, değişik ve ilginç çabalarına rağmen, bu sorunu çözemediler.

Üzerinde duracağım son sorun, Batıdaki endüstri devriminden sonraki dönemde olduğu gibi, kentlerin gelişi güzel kurulmalarını ve su gibi hayati olanakların üzerinde büyümelerini önlemek sorunuydu. Bunu önleyememenin ne demek olduğunu, Ankaralılar ve İstanbullular şimdi anlamışlardır ama, ok yaydan çıkmıştır. Atatürk'ün kurduğu, Tonguç'un uyguladığı strateji, Köy Enstitülerinin her birini yeni yerleşim ve sanayi bölgelerinin merkezi haline getirmekti. Atatürk sanayinin değişik bölgelere yayılmasını savunduğu zaman, bizim aydınların hepsi kahkaha ile gülüyorlardı. Çünkü elektrik enerjisinin her yere ulaştırılabileceğini, bu enerjiden her bölgedeki sanayi kuruluşunun yararlanabileceğini kavrayamıyorlardı. Oysa 2. Dünya Savaşında aynı bölgelere yığılmış sanayi merkezlerinin havadan kolayca bombardıman edilmesinden sonra, Atatürk'ün ne kadar ileri görüşlü olduğunu kavradılar.

Son söz olarak şunu belirtmek istiyorum: 1964 yılına dek, Köy Enstitülerinin ve Tonguç'un faşist olduğu yolunda bir iddia duymadım. Kaynaklarım a sında komünistlikle suçlanan çok sayıda bilgili ve becerikli insan adı var. Hatta Komünist Partisi'ne üye olanlar da. . . Kemal Tahir'in bu kurumları faşistlikle suçlamasını, hatta bu suçlamanın kendilerine bilimsel sosyalist diyen bazılarınca benimsenmesini üzüntüyle karşıladım. Köy Enstitülerinin başında on parmağında on marifet olan Tonguç değil de Kemal Tahir olsaydı, savaş yıllarında Köy Enstitülerinde giyinmiş, doyurulmuş, eğitilmiş olan gençler açlıktan ölürdü. Kalem silahtır ama, kalemle gömlek dikilmez, ürün kaldırılmaz, hele kağıt hiç üretilmez. . .

Köy Enstitüleri tarihin malıdır. Açık kalsalardı mutlak Tonguç'u da, Atatürk'ü de geride bırakacak insanlar yetiştirecekti. Nasip olmadı. Erler çoğaldı, fakat rehberleri olmadı. Türkler, fizyolojik yasaya uygun olarak paniğe kapıldı. Bunun çözümü? Zor. . .

BİTTİ

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Kanlı geçit

"Güvenlik kuvvetleri durup dururken kimsenin üzerine ateş açmaz!"

1500 kişinin gözleri önünde cereyan eden Tarsus olayında hükümetin sorumluluğunu inkar edebilmek için ya Devlet Bakanı Orhan Eren kadar pişkin olmak gerekiyor, ya da Demirelvari bir demagoji sanatına sahip olmak:

''Türkiye'de bu kadar güvenlik kuvveti var, bu kadar ahali var. Nerede ahalinin üzerine güvenlik kuvvetleri ateş açıyor? Güvenlik kuvvetleri kendi kendisini mi vuruyor?''

O zaman biz de aynı üslupla Demirel'e soralım: Halk kendi kendisini mi vuruyor?

''Ateş serbest'' diye komut veren jandarma komutanı mı, yoksa halk mı?

Demirel'in söylediği doğruysa, o zaman olay şöyle olmuş: Önce 12 yaşındaki çocuk 75'lik dedeyi vurmuş, sonra 6 yaşındaki bir başka çocuk 12 yaşındaki çocuğu, daha sonra bir başkası 6 yaşındaki çocuğu. Yani Tarsus'un Girne Mahallesi sakinleri Amerika'daki Halkın Tapınağı tarikatı gibi kendi kendilerini öldürmüşler.

Peki, 6 kişinin öldüğü deponun kepenklerindeki G-3 mermisi deliklerine ne demeli? Yoksa halk jandarmanın elinden otomatik silahlarını almış da birbirini öyle mi vurmuş?

Ölenlerin hepsinin arkadan vurulduğuna dair savcılık açıklamasına ne diyorsunuz? Belki de halk birbirini vururken arkadan vurmaya dikkat etmiştir. Suç sonradan güvenlik kuvvetlerinin üstüne kalsın diye!

Madem polis ve jandarmanın ateş açmadığından o kadar eminsiniz, öyleyse niçin ölüleri yangından mal kaçırır gibi, ailelerine bile doğru dürüst göstermeden gömdünüz?

* * *

Panik içinde kaçışan halk bir depoya sığınmış. Depo kurşunlanmış. Depo bekçisi 75'lik Osman Taş da dahil, 6 kişi burada ölmüş.

Bu bize bir şey hatırlatıyor.

1 Mayıs 1977'yi ve Kazancı Yokuşunu. O zaman da panik içinde kaçışan halk Kazancı Yokuşuna ğınmış ve katliamda ölenlerin çoğunluğu orada ölmüştü. Başbakanlık koltuğunda yine Demirel vardı.

Başka benzerlikler de var.

Burada da ilk silahı kendine devrimci süsü verenler sıkıyor.

Bu olayda da kendine devrimci süsü verenler polis arabalarını tahrip ediyor.

Ve Tarsus olayından sonra bir polis, halktan birine şöyle diyor: "Aranızda adamlarımız vardı."

* * *

İnsan bir an için Devlet Bakanı veya Başbakan olduğunu unutsa ve kendini Girne Mahallesinde yaşayan birinin yerine koyabilse.

Merşin'i Adana'ya bağlayan NATO yolunun iki yanına kurulmuş olan mahallede oturuyorsunuz. Asfaltın bu bölümünde taşıtların fazla sürat yapması yüzünden yıllardan beri mahallenizden birçok insan can vermiş. Bu yüzden buraya "Kanlı Geçit'' adını vermişsiniz.

Kazaların önlenmesi için başvurmadığınız yer kalmamış. Buraya bir üst geçit yapılsın diye devletin kapısını aşındırmışsınız. Talebinizi ciddiye alan çıkmamış. Kimseye derdinizi anlatamamışsınız.

Kazalar artık canınıza tak demiş. Ve 23 Nisan günü evde veya kahvede otururken yeni bir haber geliyor. Kapı komşunuzun kızı veya sizin kızınız Naciye, bakkaldan ekmek almak için 'Kanlı Geçit'ten geçerken kamyon altında kalıp ölmüş.

Bardağı taşıran bu son damla üzerine bütün mahalle halkı gibi siz de galeyana geliyorsunuz. Asfalta çıkıp trafiği kapatıyorsunuz. Hep birlikte kazma kürek devletin yapmadığını kendiniz yapmaya başlıyorsunuz. 'Kanlı Geçit'te asfalta bir kasis, bir engebe yapacaksınız ki, taşıtlar buraya gelince yavaşlasın ve artık ölümler son bulsun.

Bu işe girişmişken polis ve jandarma tarafından sarıldığınızı görüyorsunuz. Tam bu sırada aranıza sızmış bazı sapıklar, polise ateş ediyor. Derken, bir emir patlıyor: "Ateş serbest'' Ardından yaylım ateşi. İki ateş arasında kalıyorsunuz. Halkla birlikte panik içinde kaçmaya başlıyorsunuz. 'Kanlı Geçit'te bu kez tam 9 ölü var.

Ertesi gün, radyoyu açtığınızda şu demeci duyuyorsunuz:

"Türkiye'de bu kadar güvenlik kuvveti var, bu kadar ahali var. Nerede ahalinin üzerine güvenlik kuvvetleri ateş açıyor?''

Bu demeci veren hakkında ne düşünürdünüz?

APOCULAR TARAFINDAN TUNCELİ'DE KATLEDİLMİŞTİ

TİKP Eyüp İlçesi Örgütünce düzenlenen toplantıya Hasan Erkılıç'ın babası da katıldı. Toplantıda, Erkılıç'ın babasına Niğde Cezaevindeki arkadaşları tarafından yapılan ve ailesine hediye edilmek üzere gönderilen bazı hediyeler de verildi. Fotoğrafta, Hasan Erkılıç'ın babası (üçüncü sırada soldan ikinci) TİKP yöneticileriyle birlikte.

Hasan Erkılıç, TİKP Eyüp İlçesinin düzenlediği dayanışma toplantısında anıldı

İSMAİL BÜYÜKBAŞ

TİKP Eyüp İlçesi tarafından düzenlenen Eyüp Halkıyla Dayanışma-Toplantısı" cumartesi günü Silartarağa Mehtap Sinemasında yapıldı. Toplantıda bir süre önce Tunceli'de Apocular tarafından öldürülen TİKP Nazimiye İlçe Başkanı Hasan Erkılıç anıldı.

Toplantıya TİKP İstanbul İl Başkanı Halim Spatar, İl yöneticileri, Alibeyköy Belediye encümeninden, bazı üyeler, Hasan Erkılıç'ın uzun süre yaşadığı gecekondu mahallesi Güzeltepe'den, Demirdöküm'den, Hasan Erkılıç'ın çeşitli sendikal mücadeleler içerisinde yer aldığı fabrikalardan işçiler ve semtlerden kalabalık bir halk topluluğu katıldı. Coşkulu bir hava içinde geçen toplantıda TİKP Eyüp İlçe Başkanı Hıdır Hokka, İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyesi Turan Özlü ve Tunceli İl Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Ergün'ün Hasan Erkılıç'ın hayatını ve mücadelesini anlatan kısa konuşmalarından sonra TİKP Merkez Komitesi Başkanlık Kurulu üyesi Hüseyin Karanlık söz aldı. Konuşmasında Orta Doğu'daki son duruma değinen Karanlık, Rusya'nın bu bölgede Kürt halkı içinde ayrılıkçı provokasyon örgütleri kurduğunu belirtti. Ülkemizdeki son siyasi duruma da değinen Karanlık, "Bugün Türkeşle birlikte hareket ederek Anayasa değiştirme çabaları içinde olan, işçi haklarına ve dar gelirli emekçi halka karşı baskıcı özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik Demirel hükümeti geçmişteki halka karşı olan MC'lerin akibetini unutmasın" dedi. Hüseyin Karanlık şöyle devam etti: "Bugüne kadar halkın umudu olarak gözüken düzen partileri artık iflas etmiştir. Halk sıkıntı içindedir. Bununla birlikte en büyük sıkıntı bir alternatifin var olduğuna inanmamasıdır. Sıkıntı, hayat pahalılığı ve anarşiden çok, sorunlarına çözüm getirecek bir umut ışığı görememesidir. Halkımızdaki bu umutsuzluğu ve karamsarlığı giderecek, sorunlarına çözüm bulabilecek tek parti Türkiye İşçi Köylü Partisidir. Tüm halkımızı parti saflarına davet ediyoruz." Karanlık, "Dışımızdaki sol gruplarla da bugüne kadar izlediğimiz demokratik tartışma ortamını yaratma tutumumuzda ısrar edeceğiz. Fakat bize saldırdıkları yerde de burunlarını sürtmeye hazırız" diyerek konuşmasını bitirdi. Toplantıya, baştan sona kadar halk çalgıları, şiir slayt gösterisi, Ozan Nedret ve Ahmet'in söylediği türküler eşlik etti.

Türkiye'de parlamento zamanını doldurdu mu? (2)

(Baştarafı 1. sayfada)

şüphesiz bugünkü parlamentonun yerini halk iktidarının organı olan bir Ulusal Meclis alacaktır.

1876 ve 1908'lerde Osmanlı Sultanının iktidarını sınırlamak amacıyla dünyaya gözünü açan parlamento, ülkemizde burjuvazinin ve toprakağalığının çeşitli kesimleri arasında bir uzlaşma alanı olmuş, fakat her önemli dönemeçte emperyalizm ve hakim sınıfların en gerici kesiminin saldırısına uğramıştır. Yüz yıldan beri yaşadığımız çeşitli zigzaglara ve geri dönüşlere rağmen, gelişmenin esas yönü, gittikçe daha geniş kesimlerin parlamentoda seslerini duyurabilmeleridir. Emperyalizme en bağımlı, en gerici güçlerin tarihimizde parlamentoyu kendileri için zaman zaman bir ayakbağı olarak görmeleri boşuna değildir. Dizginsiz sömürü ve baskı isteyenler, iktidarın hakim sınıflar içinde paylaşılmasına dahi razı olmamışlar, iktidarı çok daha dar bir zümrenin tekeline almak için girişimlerde bulunmuşlar, başka bir deyişle parlamentoyu kapatmaya yönelmişlerdir. Meseleye halk açısından bakacak olursak: İktidar, halkın eline geçmediği sürece, sömürücü sınıflar içinde bile olsa, ne kadar geniş bir temele oturursa, halk açısından o kadar iyidir.

Parlamento gerek Batıda gerek Türkiye'de burjuva-demokratik devriminin bir kurumu olarak ortaya çıkmıştır. Yüz yıllık demokrasi mücadelesi, ülkemizde güçlü bir devrimci birikim yaratmıştır. Bugün Türkiye, büyük bir sıçramanın eşiğine gelmiştir. Fakat milli demokratik devrimimizin önünde hâlâ emperyalizmle (özellikle Rusya tehdidi ile) ve yerli gericilikle hesaplaşma bulunmaktadır. Türkiye pek muhtemeldir ki, önümüzdeki on yıl içinde bu hesaplaşmaları da yaşayacak ve 2000 yılına varmadan milli demokratik devrimini kesin zafere ulaştıracaktır. Demokratik halk iktidarını gerçekleştirmek ve bu iktidarın organı olacak bir halk meclisi kurmak, gündemde olmadığı sürece, parlamentoyu "ahır" ilan etmek, devrimcilik değil, çocukluktur.

Yön-Devrim hareketi, 1960 sonrası Türkiye'sinde on yıl boyunca parlamentoyu yıpratmak için büyük çaba gösterdi. Ancak bu çabanın ürününü devrimci güçler değil, 12 Mart faşistleri topladı.

Bugün de parlamentoyu "ahır" ilan ederek devrimcilik yaptığını sananlar, olsa olsa parlamentoyu lüks görmeye başlayan gericilere ve bir süre sonra da Rus sosyal-emperyalizminin darbeciliğine hizmet ederler.

Hiç bir kurum, herhangi bir akılsız onu "ahır" ya da "gerici" ilan etti diye yıkılmaz. Ülkemizde parlamento, tarihi ve pratik açıdan zamanını doldurana ve yerini alacak devrimci bir kurum yeşerene kadar, çürüyen ve köhneleşen yönlerine rağmen esas olarak olumlu bir rol oynamaya devam edecektir. Bugün parlamentonun temellerine kazma vurmanın hiç bir devrimci anlamı yoktur. Böyle yapanlar, ancak parlamentoyu yıkmak isteyen iç ve dış gericiliğin aleti olabilirler. Nitekim olmaktadırlar.

DİSK Genel Sekreteri Işıklar "DİSK 1 Mayıs'ta tuzağa düşmeyecektir"

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, 1 Mayıs'ta Konfederasyona bağlı sendikalara üye işçilerin, grevde bulunan işyerlerindeki işçileri ziyaret ederek, onlara çeşitli armağanlar götüreceklerini açıkladı.

1 Mayıs hazırlıkları nedeniyle İzmir'e gelen Fehmi Işıklar, dün İzmir'de yaptığı açıklamada nazik bir bölgede çok önemli konumu olan ülkemizde bunalımın giderek derinleştiğini belirtti. Siyasi iktidarın 1 Mayıs'ta olaylar çıkmasını ve bunu bahane ederek yeni baskı yasalarının gündeme getirilmesini istediğini söyledi ve şöyle dedi:

"İşçi sınıfımız ve DİSK 1 Mayıs'ta hazırlanan tuzaklara düşmeyecektir. Tüm emekçiler, ilericiler, yurtseverler bu ortamın bilincinde davranmalıdırlar. İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ta, grev mücadelesi içinde olan işçilerle, DİSK üyesi diğer işçiler birlik ve dayanışma içinde olacaktır. Her işçi, grevdeki işçilere 1 kilo şeker, 1 paket çay ve 1 ekmek götürerek sınıf dayanışmalarını gösterecektir."

Fehmi Işıklar, ayrıca, 1 Mayıs'a konan yasakları protesto etmek amacıyla, işyerlerinde 30 Nisan günü DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün 1 Mayıs mesajının okunacağını açıkladı.

KAYIP— Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
MUSTAFA SARI

Malatya...

(Baştarafı 1. sayfada)

rinin mezbahane civarındaki setleri üzerinde suda boğulduğu sanılan ve üzerinden kimliğini belirten bir belge çıkmayan bir erkek cesedi bulundu.

KİLİS'TE ÜÇ İŞYERİ TARANDI

Kilis'te Cumhuriyet Caddesi semtinde bulunan üç işyeri henüz kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından otomatik silahlarla tarandı. Olay sırasında yaralanan olmadı, saldırganların aranmasına başlandı.

İSTANBUL'DA BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Karaköy'de kimlikleri belirlenemeyen kişiler Feriköy Karakolunda görevli bekçi Hüseyin Özmen'i silahla tarayarak öldürdüler.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri kaçan saldırganların arandığını bildirdiler.

KOCAMUSTAFAPAŞADA ÇATIŞMA

Kocamustafapaşa'da iki kişiden biri, bir kişiyi öldürmek üzere gittikleri evin önünde polislerle giriştikleri silahlı çatışma sonunda yaralı olarak yakalandı.

Aralarında eski bir anlaşmazlık olan Nur Kültür'ün evine giden Orhan Okçu ve bir arkadaşı, Nur Kültür'ün annesinin polise haber vermesi üzerine, gelen polislerle silahlı çatışmaya giriştiler. Çatışma sonunda Orhan Okçu ayağından yaralı olarak yakalandı, arkadaşı ise kaçtı.

KONYA'DA BİR GENÇ AV TÜFEĞİYLE ÖLDÜRÜLDÜ

Konya'da İbrahim Ali Ser adlı bir genç evinde oturduğu sırada uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Olayla ilgili olarak İsmail Olfun av tüfeği ile birlikte yakalanarak gözaltına alındı.

SÜMERBANK FABRİKASINDA BİR İŞÇİ ÖLÜ BULUNDU

Kahramanmaraş Sümerbank Fabrikasında Ahmet Özden adlı bir işçi ölü olarak bulundu. 18 Nisan gününden itibaren evine gitmeyen Ahmet Özden'i sormak üzere 21 Nisan günü fabrikaya gelen babasının araştırması üzerine durum ortaya çıktı. Fabrikadaki bezlerin altında ölü olarak bulunan Özden altı yıl işçi temsilciliği yapmıştı.

ANKARA'DA

Ankara'da Iraklı bir kız öğrenci, evine düzenlenen baskın sonucu ağır yaralandı. Hacettepe Üniversitesi öğrencisi olan Iraklı kız tedavi edilmek üzere kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.

Türk-İş'e...

(Baştarafı 1. sayfada)

dığını söyleyen sendika başkanları, ayrıca MİSK'e görüş olarak da karşı olduklarını vurguladılar.

Bu konuda temas kurduğumuz sendikalardan Kristal-İş, MİSK'in açıklamasında iki şubelerinin Kayseri mitingine katılacağının belirtildiğini, Kristal-İş'in ise sadece iki şubesi olduğunu ifade ederek şunları söylediler: "Bu iki şubemiz de İstanbul'dadır. Bu şubelerimizin Kayseri'de MİSK'in düzenlediği mitinge katılma yolunda bir kararı yoktur. Haber kesin olarak uydurmadır."

Kauçuk-İş ve Deri-İş Genel Başkanları ve Haber-İş Genel Sekreteri de MİSK'in açıklamasını yalanladılar. Kauçuk-İş Genel Başkanı Fevzi Baştürk bu konuda şunları söyledi: "Hiç bir şubemiz MİSK'in mitingine kesinlikle katılmayacaktır. Bu bizim örgütsel disiplinimize ve iç işleyişimize aykırı olduğu kadar sendika olarak savunduğumuz görüşe de aykırıdır. Biz MİSK'i hiç bir şekilde eylem birliği yapılacak bir örgüt olarak görmüyoruz."

Deri-İş Genel Başkanı Yener Kaya da iki şubelerinin Kayseri mitingine katılacağı yolundaki haberi "tamamen yalan" olarak niteledi.

Harb-İş Sendikası Genel Başkanı Durukan, haberi spekülasyon olarak niteleyerek "Biz ancak Türk-İş'in tertiplediği toplantılara katılırız. Hiç bir şubemiz MİSK'in mitingine kesinlikle katılmıyor" dedi.

Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu'nun bu konuda söyledikleri ise şöyle:

"Bizim MİSK'le hiç bir ilişkimiz yoktur. Ne yazık ki bu tür ayak oyunları yapılıyor. Biz Türk-İş'in katılmadığı hiç bir toplantıya katılmayız ve bizi ilgilendirmez."

Türkiye Genel-İş ve Petrol-İş yetkilileri de sendika genel merkezlerinin alınmış böyle bir kararı olmadığını belirttiler. Petrol-İş Başkanı Selvi, herhangi bir şubelerinin mitinge katılmasının söz konusu olmadığını söyleyerek haberi yalanladı. Türkiye Genel-İş yöneticileri ayrıca herhangi bir şubeleri, genel merkezin bilgisi ve rızası haricinde bu mitinge katılırsa haklarında tüzüksel işlem yapılacağını belirttiler.

Tez Büro-İş Genel Başkanı Uğur Batmaz muhabirimizin sorusuna, "MİSK'in Kayseri'de düzenlediği mitinge bırakınız şubelerimizin katılmasını bir üyemizin bile katılacağını zannetmiyorum. Tercüman gazetesi sendikamız hakkında bir süredir yıpratıcı haberler vermektedir. Bu haberlerin kasıtlı olduğunu zannediyorum." şeklinde cevap verirken Tes-İş Federasyonu Genel Sekreteri Faruk Barut da "Şubelerimizin MİSK'in toplantısına katılması düşünülemez, bizim öyle toplantılarda işimiz olamaz" dedi.

İnayet Bilgiç'in öldürülmesi olayına katılan Dev-Yolcu serbest bırakıldı

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Seyranbağları'nda pusu kurularak öldürülen İnayet Bilgiç isimli gencin öldürülmesi olayına adı karışan ve halk tarafından yakalanarak karakola teslim edilen Mehmet Yıldırım adlı Dev-Yol'cu emniyetten serbest bırakıldı.

23 Nisan günü öğleden sonra Seyranbağları'nda mahalleliler İnayet Bilgiç'in öldürülmesi olayına karışan Dev-Yol'cuyu yakalamışlardı. İsminin Mehmet Yıldırım olduğu anlaşılan bu şahıs kendisini yakalayan mahallelilere olaydan hemen önce olay yerinde olduğunu, diğer Dev-Yol'cularla konuştuğunu anlatmıştı. Mehmet Yıldırım'ın ayrıca cinayete karışanları tanıdığını, ama isimlerini bilmediğini de söylemişti.

Bu arada Mehmet Yıldırım'ın üzerinden kendi adına düzenlenmemiş bir kimlik de çıkmıştı. Polise teslim edilen Mehmet Yıldırım Emniyet Müdürlüğünden salıverildi.

Öte yandan Bilgiç'in öldürülmesi olayıyla ilgili olarak gazetemizde ismi çıkan Adanalı Kazım'ın olayla ilgisinin olmadığı bildirildi.

Erbakan'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Genel Başkanları ile dün görüşeceği bildirilmişti. Ancak Erbakan'ın aniden bir haftalığına İstanbul'a gitmesi üzerine Demirel, dün sadece Türkeş'le bir görüşme yaptı. Görüşmede Demirel'le Türkeş'in, Bilgiç'in seçilme şansı üzerinde durdukları, yeni bir aday gerekiyorsa bunun kimin olabileceğini değerlendirdikleri bildirildi.

AP Grup Başkan Vekillerinden Ankara Milletvekili Oğuz Aygün, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın CHP'nin Cumhurbaşkanı adayı Muhsin Batur'u ziyaret etmesine çatarak, "Eh bunun ayıbı Erbakan'a yeter" dedi. Aygün Erbakan'ın Batur'la görüşmesi hakkında "haberin gerçek olması halinde" Erbakan'ın sözlerine ters düştüğünü söyledi ve şöyle konuştu:

"Bir liderin beyanları ve hareketleri ağırlık taşımalı ve saygı uyandırmalıdır. Sayın Erbakan Batur'u ziyaret etmişse bugüne kadarki beyanları ve verdiği sözleriyle, iddia ettiği misyonuna ters düşmüştür"

MSP Genel Başkanı perşembe akşamı Batur'u evinde ziyaret ederek MSP'nin kendisini destekleyeceğini vadetmişti. Perşembe günü MSP'li Recai Kutan'ın aracılığı ile Muhsin Batur'dan randevu alınmış ve aynı akşam yapılan görüşmede Erbakan'ın yanında Genel Sekreter Oğuzhan Asiltürk ve Recai Kutan da hazır bulunmuştu.

Görüşmeye CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün de katılmıştı.

Erbakan Batur görüşmesinde Batur'un da Erbakan'a Cumhurbaşkanı seçildiği takdirde, haziran ayında atanacak beş Kontenjan Senatöründen üçünü MSP'ye yakın kişiler arasından seçmeyi vaat ettiği ileri sürüldü.

Öte yandan MSP Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk Erbakan'la Batur arasında bir görüşme yapılmadığını söyledi. Asiltürk, "Böyle bir görüşme yapılmamıştır, yapılsaydı mutlaka haberim olurdu. Batur'un aday olduğu gün MSP Grubunun yaptığı ziyaret dışında Erbakan ile bir görüşmesi olmamıştır" dedi.

AP...

(Baştarafı 1. sayfada)

zırlanan listelere göre sürdürüldüğünü belirtti. AP azınlık hükümetinin kıyım, terör ve bölücülüğün ana kaynağı olduğunu söyleyen Keskin, kamu personelinin iktidarca "sağcı-solcu", "bizden-bizden değil" şeklinde ikiye ayrıldığını belirtti ve şöyle devam etti:

"Ülke ölçeğinde sayısız örnekleri saptanabilecek olan söz konusu tutumun somut iki kanıtını sunuyorum kamuoyuna. Bu belgeler Demirel iktidarınca Denizli Devlet Hastanesi Baştabibliğine getirilen Doktor İsmail Çağlayan'ca hazırlanan AP Milletvekillerine gönderilen kıyım ve mükafatlandırma listeleridir"

Keskin, "Adalet Partisi Ocak Başkanlığı görevini de fahri olarak üstlenen doktorun" istemlerinin tümünün yerine getirildiğini belirtti. Keskin Çağlayan'ın AP Milletvekilleri Kemal Akyurt ile Atıf Sohoğlu'na hitaben yazdığı mektupların fotokopisini de basına dağıttı.

YSE 5. BÖLGE MÜDÜR MUAVİNİ KORUMASINDAKİ KİŞİLERİ SALDIRILARDA KULLANIYOR

Ankara YSE 5. Bölge Müdür Muavini Mehmet Tosun, koruma memurlarını işyerinde çalışanlara karşı saldırılarda kullanıyor. İşyerindeki MHP'li komandolarla ilişki içinde bulunan Mehmet Tosun, işçilere baskı yapıyor ve hakaretlerde bulunuyor. Mehmet Tosun'un kendi görüşünde olmayan işçileri de Yozgat'a sürgün gönderdiği öğrenildi.

5. Bölge Müdür Muavini, önceki gün de işyerinde şef olarak çalışan YSE-İş Sendikasının Baştemsilcisi Fehmi Alkaya'yı çağırarak hakaret etti ve korumasındaki memurla birlikte saldırıda bulundu. Fehmi Alkaya saldırganların elinden güçlükle kurtuldu.

Cengiz Polatkan Ödülleri dağıtıldı

ANKARA (ÖZEL)

GAZETE, dergi ve ajansların radyo ve televizyon haberlerini izleyen gazetecilerin oluşturduğu TRT Muhabirleri Derneği başarılı radyo ve televizyon programlarını ödüllendirdi.

Birinci aşamada dernek üyelerinden alınan öneriler ikinci aşamada Yönetim Kurulunca incelendi ve çeşitli dallarda en başarılı sekiz program İkinci Cengiz Polatkan ödüllerine layık görüldü.

Ödüller programcıya değil programın bütününe, tekniği de içeren yapım ekibine verildi. Ödül plaketleri TRT Muhabirleri Derneğinin 8 Mayısta düzenleyecekleri baloda ilgili ünitelerin yetkililerine verilecek.

İKİNCİ CENGİZ POLATKAN ÖDÜLLERİNİ KAZANAN PROGRAMLAR

1) Çözüme Doğru (İstanbul). Yapımcı: Emel Uygur, yöneten İskender Salgırlı.

2) Çocuk ve Çağı (İzmir), Yapım: Yıldız Sağtürk.

3) Zaman Zaman İçinde (Ankara) Yapımcı: Sacit Doğruyol, Zafer Asi, Yönetmen: Zeynep Esen.

4) Derinlerdeki Geçmiş (Ankara) Yapım: Arsal Soley.

5) Tatlı Çarşamba (Ankara) Yapım: Cenan Saltık, yönetmen Aydoğan Ergezen.

6) Denizin Kanı (Ankara), Yapım: Yücel Çakmaklı, yönetmen: Ahmet Beyazıt.

7) Kadın Dünyası (Radyo) Yapım: Filiz Ercan - Günseli Ako.

8) Televizyon haberleri.

Ödüllerin açıklanmasından sonra bir konuşma yapan TRT Muhabirleri Derneği Başkanı Nursal Tekin şunları söyledi: "Radyo ve televizyon günümüzde en etkin kitle iletişim aracıdır. Yazılı haberlerin çok zor ulaştığı yerlere radyo ve televizyon dalgaları ile ulaşmak mümkündür. Ancak seyircinin ve dinleyicinin tepkisini bilmeden yapılacak bir yayın daha alıcı antenlerine ulaşmadan uzayda kaybolup gidecektir. Radyo ve televizyonun mesaj iletmedeki bu başarısı, program hazırlayıcılarınca çok iyi değerlendirilmelidir. Bize göre program yapımında ilk hareket noktası kamuoyunun tepkisi olmalıdır. Bir kitlenin arzu ve isteği ile kültür yapısı ve özellikleri bilinmeden hazırlanan bir program amacına ulaşamaz."

MHP, Demirel'in Gençlik Kolları Kongresindeki konuşmasını eleştirdi

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'in AP Gençlik Kolları Kongresinde yaptığı konuşmada "milliyetçi gençler" diye nitelediği MHP'lilere AP etrafında toplanma çağrısı yapmasından sonra MHP Genel Sekreter Yardımcısı Nevzat Kösoğlu "Bugün milliyetçi gençliğin vatan müdafaasını kınayan ve devletin kuvvetleri var diyenler, o gün de iktidar idiler ve bugünlere gelişimizi engelleyemediler" dedi.

Köseoğlu yaptığı yazılı açıklamada şunları söyledi:

"Milliyetçi gençliğin mücadelesi doğrusu ile yanlışı ile bu devletin hayat mücadelesidir. Geçmişteki idrak bozukluklarının veya gecikmelerinin tekrarı, devlete de hükümete de çok pahalıya malolabilir. Böyle bir vebali kimsenin yüklenmek isteyebileceğini düşünmüyoruz."

Özgürlükçü...

(Baştarafı 1. sayfada)

değer veren ve yurttaşın mutluluğunu amaçlayan ilkeleri çerçevesinde hizmet vermenin her kamu yetkilisi için onurlu bir görev olduğu inancındayım" dedi.

Müftügil konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Anayasa Mahkemesinin çeşitli kararlarında da belirtildiği üzere Anayasalar bir devletin dayandığı hukuki yapının belkemiğini oluştururlar. Türkiye Cumhuriyetinin dayandığı ilkeler, Anayasamızın başlangıç bölümü ile ikinci maddesinde gösterilmiştir. Öteki maddelerinde de bu temel ilkelerin ışığı altında ayrıntılı kurallara yer verilmiştir. Anayasamız insan haklarına dayanan milli, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olma niteliğinden hiç bir şekilde ödün verilemeyeceği gibi, devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğünü bozacak tutum ve davranışlara da asla izin verilemez. Ancak özgürlükçü demokrasi ilkelerinin Anayasada çok mükemmel surette belirtilmiş olması yeterli sayılmaz. Asloolan bunların gereğince ve eksiksiz uygulanmasıdır. Yasama ve yargı yetkisini kullanan organlar ve yürütme görevini üstlenen idare bu ilkelere sıkı bir şekilde bağlı kalarak çalışmalarını sürdürmek ve yurttaşların çoğunluğunun mutsuzluğu sonucunu doğuracak yasal, yargısal ve yönetsel uygulamalardan kaçınmak zorundadırlar.

"Anayasamızı niteleyen ve belirginleştiren ilkelere aykırı uygulamalar yapılması, Türkiye Cumhuriyetinin adı sadece Cumhuriyet olmakla birlikte temelde bir başka devlet şeklinin oluşturulması sonucunu ortaya çıkarır. Böyle bir sonuç Anayasanın başlangıç bölümünde de açıklandığı üzere "hürriyete, adalete ve fazilete aşık evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet edilen, Anayasamızın ulu önder Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma yolundan ve hedefinden tümüyle uzaklaştırdığı anlamına gelir. Bu konuda gerçekten duyarlılık gösterilmesi ve uyanık davranılması gerektiği kanısındayım."

Anayasa Mahkemesi Başkanı Müftügil daha sonra kuruluşun bazı sorunlarını dile getirdi ve bu arada Millet Meclisinden 2, Cumhuriyet Senatosundan ise bir kişinin Anayasa Mahkemesi üyeliğine hâlâ seçilmediğini belirterek bu durumun görevi aksattığını söyledi.

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Kongresi sona erdi

ANKARA (ÖZEL)

ÇAĞDAŞ Hukukçular Derneği Genel Kurulu önceki gün Ankara'da toplandı. Bir gün süren Kongrenin sonunda, Genel Başkanlığa Avukat Nevzat Helvacı, Genel Sekreterliğe Avukat H.Tuğrul Çakın, Genel Saymanlığa Avukat Ali Ulvi Ortanca ve Yönetim Kurulu üyeliklerine Av. İsmail Çakmak, Av. Çetin Güner, Av. Yavuz Dersan, Av. Rıfat İnal seçildi.

Genel Kuruldan sonra yapılan açıklamada, Anayasanın değiştirilmesi istemlerine, olağanüstü haller ve sıkıyönetim yasa tasarıları ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulmasına, işkencelere karşı çıkılıyor ve bunlara karşı mücadele etmenin görev sayıldığı belirtiliyor.

Bir yıldır...

(Baştarafı 1. sayfada)

da eğitim yaptıklarını anlatan öğrenciler kışın yağmurun altında ders gördüklerini, penceresiz kapısız binada çok üşüdüklerini söylediler.

Köy öğretmeni köyde başka bina olmadığından, çocuklar bir yıl kaybetmesinler diye, ahırda ders yaptıklarını belirterek şöyle dedi: "Müfettişler defalarca geldiler. Durumu gözleriyle gördüler. Köy halkı da defalarca İlköğretime başvurdu. Ama bugüne kadar ilgilenen olmadı."

Tarsus...

(Baştarafı 1. sayfada)

çuk kapıdan kaçmak isteyen bazı yurttaşların da binanın arkasına mevzilenmiş polislerce tarandığını ifade ediyorlar. Yetkililer burada bir ölüm olayının olmadığını ileri sürerken mahalleli, açılan ateş sonucu atölyenin içinde iki, dışarı kaçmak isterken ise bir yurttaşın öldürüldüğünü söylüyorlar. Ancak yetkililerin açıklamaları bu konuya bir aydınlık getirmedi. Otopsi sonuçları ve mermilerin incelenmesinden ortaya çıkan bulgular ve hızar atölyesinde meydana gelen olayın açıklığa kavuşturulması Tarsus katliamının sorumlularının belirlenmesinde önemli bir veri olacak.

Devletin hedefi kim?

(Baştarafı 1. sayfada)

Brejnev'in Rusyası ile Türkeş'in MHP'sini bir yana bırakarak "Türkiye'nin en büyük düşmanı komünizmdir" demesi ibret vericidir. Ve Demirel hükümetinin yurdumuzun büyük milli sorunlarını çözmek ve bütün milleti birleştirmek anlayışından yoksun olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Başbakanın konuşmasında asıl önem taşıyan nokta devlete yüklediği görevdir. Devletin askerinin, jandarmasının, polisinin hedefi kimdir? Devletin hedefi kimdir? Devlet sorumluları ve Anayasal kurumların yöneticileri bu soruya açık seçik vanıt vermek durumundadırlar.

Demirel ne demek istemektedir? Orduyu, polisi, jandarmayı ve diğer devlet örgütlerini sola karşı cihada mı çağırmaktadır?

Başbakan günümüzün Hitler'i olan Brejnev'in Beşinci Kolu ile düzen değişikliği isteyen geniş halk kitlelerini, devrimcileri, özgürlük yanlılarını aynı sepete doldurmaktan ne yarar ummaktadır?

Başbakana göre İpekçilerin, Doğan Özlerin, Karafakioğullarının, Kaftancıoğullarının, Maraş katliamı kurbanlarının MHP'li katilleri, faşist devlet hayali uğruna ülkeyi kana bulayanlar, devleti, milleti ve vatanı mı savunmaktadırlar?

O zaman Türkeş ile Demirel arasında ne fark kalmaktadır?

Başbakan Demirel'in tutumu, Sayın Genelkurmay Başkanı Evren'in büyük bir sorumluluk duygusu ve milli birlik bilinci içinde dile getirdiği ve "sağcısıyla-solcusuyla" bütün yurttaşlarımızı birliğe çağıran tutumunun tamamen zıddıdır. Başbakanın milletin yarısını düşman gören anlayışı ve devlet terörüne sarılan tutumu Rusya'nın ve MHP'nin işini kolaylaştırmaktadır. Anarşi, bölünme va kardeş kavgası değirmenine su taşımaktadır.

Devleti, anarşinin kaynaklarına değil sola yönelten, özgürlük, refah ve can güvenliği isteyenleri işkence, dipçik, yasak ve Anayasa değişiklikleri ile bastırmaya çalışan tutum, MC örneğinde yaşadığımız gibi iflasa mahkumdur.

Yolun başında iken insanlarımıza "MHP geleceğine Rusya gelsin" dedirten bu zihniyet terkedilmelidir. Ortadoğu'da güçler dengesinde köklü değişikliklerin yaşandığı ve Rusya'nın yeni mevziler ele geçirmek için pusuda beklediği koşullarda Türkiye için yeni bir MC artık olanaksızdır.

TİKP Tunceli İl Başkanlığı, 1 Mayıs'ta halkı sahte solun tertiplerine karşı uyardı

TUNCELİ (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Tunceli İl Başkanlığı 1 Mayıs bayramıyla ilgili basına bir açıklamada bulunarak Tunceli'de tezgahlanan tertiplere karşı halkı uyardı. Açıklamada aynen şöyle deniyor:

"1 Mayıs'ta tezgahlanmak istenen tertiplere karşı uyanık olalım. Çeşitli sahte solcu gruplarla karanlık güçler, olaylar yaratmak için hızlı bir çalışma içine girmişlerdir.

"Diğer taraftan devlet de grupların kışkırtıcı tutumunu bahane ederek halk üzerinde terör estirmeye başlamıştır. Şehir içinde bir minibüsün yoldan çıkıp yuvarlandığı bir sırada halkın olay yerine gelmesi üzerine Sıkıyönetim görevlilerinin o anda vatandaşlara karşı takındığı tavır bunun en açık örneğidir. Son günlerde halkta tedirginlik artmıştır. Ve 1 Mayıs günü olayların çıkacağı söylentileri hızla yayılmaktadır. Alevi-Sünni vatandaşların birlikte yaşadıkları bölgelerde MHP'liler ve sahte solcular tertiplerine hız vermişlerdir. Bu bölgeler barut fıçısı haline getirilmiştir.

"Gerek MHP'liler, gerekse sahte solcular yalanlar yayarak partimizi de tertipler içine çekme çabasındadırlar. Pertek ilçesinin Pınarlar nahiyesinde çıkan olaylar bunun bir kanıtıdır.

"Tertip ve olayların hızla geliştiği günlerde 1 Mayıs'ı bu anarşi ortamının panzehiri olarak kutlayalım. 1 Mayıs'ta tezgahlanmak istenen tertipleri boşa çıkarmak için çocuklarımıza sahip çıkalım, maceracılara ve sahte solculara alet etmeyelim. Uyanıklığımızı artıralım. Halkımızın 1 Mayıs bayramını kutlarız."

Beyin kanaması geçiren Hatay Milletvekili Önal'ın durumu ciddi

ANKARA (AA)

CHP Hatay Milletvekili Mevlüt Önal beyin kanaması geçirdi ve Hacettepe Hastanesinde tedavi altına alındı.

Hastane yetkilileri Önal'ın sağlık durumunun ciddi olduğunu ve devamlı bakım servisinde kontrol altında tutulduğunu söylediler.

TEŞEKKÜR

Toplumuna ve halkına saçacağı ışığın hasretiyle hayatının en verimli çağında aramızdan ayrılan; Doğunun ırak köşelerinden biri olan Kars ilinin Ardahan ilçesine bağlı olup 1959'da ilçe olan Hanak'ın Saskara köyünde doğan, yaşamının özlemine doymayan geleceğine ümitle bakan...

Fikir ve düşünce özgürlüğüne içten inanan, insanları birbirinden ayırmayan, kısa yaşamında karıncayı dahi incitmeyen, fikirleri hoşgörüyle karşılayan, toplumun, insanların dertlerine ortak olan, ölümüyle ailesini ve dostlarını acılara garkeden;

Ümit Kaftancıoğlu

11 Nisan 1980 Cuma günü erken saatte, işine gitmekte iken, evinin önünde kurulan pusu sonucu alçakça vurularak katledildi.

Ümit'e sıkılan kurşun; satılmış, beyinleri uyuşturulmuş eli kanlı faşist katiller tarafından sıkılmıştır. Ümit öldü ama ümitler ölmez!...

Duyduğumuz üzüntüyü bizimle duyan, bizimle paylaşan dostlara, İstanbul Radyosuna, bizzat emekleri geçen arkadaşlarına, telefon ve telgrafla yurt içi ve yurt dışı, acılarımızı paylaşanlara teşekkür ederiz.

Kaftancıoğlu Ailesi

Ağabeyi
İbrahim Tatar
Emekli öğretmen

KÜTAHYA JANDARMA SATIN ALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda cins ve miktarı yazılı 5 kalem erzak alımı 2490 sayılı yasanın 31'nci maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Buna ait şartname ve evsaf ANKARA-İSTANBUL Jandarma Levazım Amirlikleri ile KÜTAHYA Jandarma Satın Alma Başkanlığında görülebilir.

İsteklilerin teklif mektupları ile birlikte şartnamede istenilen belgeleri ihale gün ve saatinden en az bir saat önce Komisyonumuza vermiş olmaları, postada vaki olacak gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN FİATI LİRA	KRŞ.	MUHAMMEN FİAT TUTARI LİRA KRŞ.	MUVAKKAT TEMİNATI LİRA KRŞ.	İHALE GÜN VE SAATİ
Fenni Yaş Maya	2500 Paket	70.	00	175000.00	5250.00	14 MAYIS 1980 Çarşamba günü Saat: 11.00'de
Taze Fasulye	15000 Kg.	40.	00	600000.00	18000.00	
Taze Soğan	7500 Kg.	27.	00	202500.00	6075.00	
Taze Kabak	10000 Kg.	25.	00	250000.00	7500.00	
Taze Patates	5000 Kg.	25.	00	125000.00	3750.00	
				1.352500.00	40575.00	

(Basın: 13886 - 450)

DUYURU
İSTANBUL SULAR İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
ARİNA KUMU SATIN ALINACAKTIR

İdaremiz gereksinimi,

80 m3 arina kumu kapalı teklif alınmak suretiyle satın alınacaktır.

İşin tahmini tutarı 300.000.- TL. geçici güvencesi 22.500.- TL.dır.

Şartname İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

İhalemize katılmak isteyenlerin teklif zarfına idare veznesine yatıracakları geçici güvence makbuzlarını eklemeleri ve bu suretle kapalı tekliflerini en geç 13 MAYIS 1980 Salı günü saat 11.00'e kadar Beyoğlu İstiklal Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir.

İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 13925-451)

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
● Başlık yanı 4000 TL.
● 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL.
● 8. sayfa st/cm 1000 TL.
● Renkli st/cm 1 700 TL.
● Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL.
● Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.

22340 - 756

Edebiyatımızı besleyen engin bir kaynak

Mithat Cemal Kuntay

Yavuz Çekirge

On beşe yakın yapıtıyla üretken sayabileceğimiz yazarlarımızdan Kuntay Kurtuluş Savaşı yıllarında yazdığı 'Yurt Duyguları'' şiirinin iki mısrası Atatürk tarafından Büyük Milllet Meclisi kürsüsünde okunan yurtsever şair şöyle diyor:

'Ölmez bu vatan, farz-ı muhal ölse de halla
Çekmez kürenin sırtı bu tabut-ı cesimi'

Vatan üzerine yazdığı bir başka şiirinde de şöyle diyor Kuntay:

'Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.'

Bir rastlantı sonucu ele geçirdiğim ''Üç İstanbul' romanının önsözünde Rauf Mutluay, önemsenmemesi gerektiğini söylüyor Kuntay şiirinin. Onu, Yahya Kemal ve Ahmet Haşim'in ardından gelebilecek 'bir yığın şair' içinde sayabileceğimizi de sözlerine ekliyor. Mutluay'ın haksızlık ettiği kanısındayım doğrusunu söylemek gerekirse. Ahmet Haşim'in şiiriyle Kuntay şiiri birbirinden farklı şiirler. Eğer aruzla yazmak bir suçsa, Kuntay bu suçu pek sık işlemiş denebilir. Bence, Kuntay'ın şiirini Tevfik Fikret, Mehmet Akif, Namık Kemal gibi şairlerin şiirleriyle karşılaştırsa daha doğru bir yol tutmuş olurdu sayın Mutluay. İlerde Küntay üzerine yapılacak incelemeler, yazarın değerini daha iyi çıkaracaktr ortaya. Kuntay, kenarda kalmış yazarlarımızdan biri çünkü. Daha doğrusu kenarda bırakılmış bir yazarımız.

Mithat Cemal Kuntay'ın şiirlerinden başka tiyatro dalında da çalıştığı ve iki oyun yayınladığını biliyoruz.''Kemal, 1912'', ''28 Kanunuevvel 1918'' adlı oyunlarını bütün aramalarıma karşın elde edemedim. Baskıları tükenmiş olsa gerek. Yeni baskıları da ya yapılır, ya da yapılmaz. Bilmiyoruz.

Mithat Cemal Kuntay'ın Namık Kemal ve Mehmet Akif üzerine yazmış olduğu monografiler edebiyatımızdaki büyük bir eksikliği dolduruyor:

''Mehmet Akif, hayatı, seciyesi, sanatı, 1939'', ''İstiklal Şairi Mehmet Akif, 1944'', ''Devrinin İnsanları ve olayları arasında Namık Kemal, iki cilt, 1944-1949.'' Mehmet Akif, Mithat Cemal'in hayran olduğu ve her zaman dilinden düşürmediği büyük şair, ''Üç İstanbul'' romanında da en namuslu kişi olarak çıkıyor karşımıza. Hasan Ali Yücel'in 1956 yılındaki bir yazısında Mithat Cemal Kuntay konusunda yazdığı şu tümceler de ortaya koyuyor bu dostluğu.

''Mithat Cemal, yaşadığı insanlar arasında bir adamı sevdi: Mehmet Akif. Bir adama taparcasına hayran oldu: Atatürk. Mehmet Akif kitabı, merhuma dikilebilecek en iyi mezar taşıdır. Doğru, sert ve tenzilatsız bir ahlak adamı olan Akif'te dinin bir cemiyet görüşü olduğunu fark etmemiş olanlara Mithat Cemal'in Akif kitabını tavsiye ederim. Bizden sonra gelenlere, yarı kalmış emeklerini yok etmeyerek ona borçlarını ödemelidirler.''

Hasan Ali Yücel, Bir İstanbul Efendisi (Cumhuriyet 8 Nisan 1956)

Mithat Cemal'in ''Üç İstanbul'' romanı, yazarın uzun yıllar üzerinde çalıştığı tek romanı. 1938 yılında ilk basımı yapılan romanın ikinci baskısı Sander Yayınlarından 1976 yılında yapıldı. Bana romanı okumamı salık veren Demir Özlü'ye ne kadar teşekkür etsem azdır. Yaklaşık 600 sayfalık yapıt, Türk edebiyatının en özgün romanlarından biri bence. Roman, üç devreyi konu ediniyor: Abdülhamit İstanbul'u, İttihat Terakki devri ve Mütareke yılları. Romanın baş kişisi Adnan, Hidayet, Sakallı Vasfi, Belkıs, Süheyla ve diğerleri fırlayıp çıkıyorlar karşımıza tarihi giysileriyle. Osmanlı aristokrasisini, aydınların ihanetini, siyasi olayların perde arkasını böylesine etraflı olarak anlatan başka bir romanın bulunduğunu sanmıyorum edebiyatımızda. Mithat Cemal'in islediği tipler bugünde dolaşmakta ortalıklarda ve roman güncelliğini koruyor 1980 yıllarında. İmgelerin şiire dönüştüğü betimlemeler, ruh çözümlemeleri, romanın kurgusu Balzac, Dostoyevski, Tolstoy gibi klasik romancıların düzeyinde. Türk edebiyatında roman yoktur diyenlere çok güzel bir yanıt 'Üç İstanbul.''

Mithat Cemal'ın tek romanıyla birçok edebiyatçımızı etkilediğini de söyleyebiliriz. Kemal Tahir, Attila İlhan, vb. gibi romancılarımızın Mithat Cemal'den belirli ölçülerde etkilendiklerini söylersek pek yanlış bir şey söylemiş olmayız sanıyorum.

24 yıl önce ölen Mithat Cemal Kuntay'ın edebiyatımızı besleyen engin bir kaynak olduğunu unutmayalım, Kuntay'ı gölgede bırakmayalım.

günün sanat olayları

GÖSTERİ

İSTANBUL Fransız Kültür Merkezinde, Jean-Pierre Melville toplu gösterisi sürüyor. Ülkemizde ''Kiralık Katil'' adıyla gösterilen ''Le Samourai'' (1967) bugün 16.00 ve 21.00'de sunuluyor. Bir gangsterin yalnızlığını konu edinen filmde Alain Delon başrolde.

İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda 18.00'de film kurgusu ve film yapma tekniği üzerine iki Amerikan belgeseli sunulacak.

TOPLANTI

İSTANBUL Harbiye, Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda, sabah 10.00'da Şehir Tiyatrosu çalışanları tarafından bir Muhsin Ertuğrul'u Anma Toplantısı düzenlendi.

KONSER

İSTANBUL, Atatürk Kültür Merkezi Konser Salonunda, 19.00'da, Yücelen Dörtlüsü'nün konseri izlenebilir.

İki Alman yazarı Rühmkorf ve Krüger'le söyleşi

Michael Krüger:

«Güncel Alman edebiyatı, klasik Alman edebiyatından çok az etkilenmiştir»

Mustafa Tütüncübaşı

Bir süre önce İstanbul Alman Kültür Merkezi tarafından düzenlenen ''Gerçek Sanatı Aşar mı? konulu toplantılara katılmak için yurdumuza gelen tanınmış Alman edebiyatçıları Peter Rühmkorf ve Michael Krüger'le yaptığımız bir söyleşiyi okuyucularımıza sunuyoruz.

PETER RÜHMKORF

MICHAEL KRÜGER

— Sayın P. Rühmkorf, günümüz Alman edebiyatı nasıl bir yöneliş içinde?

— Edebiyatın ülkemizde bir süre günlük politika konularını içerdikten ve ajite etmek amacıyla belli bir okuyucu kitlesine yöneldikten sonra, bugün daha özel bir edebiyat anlatımına doğru kaydığını görüyoruz. Örneğin şiir, günlük, mektup ve otobiyografi ön plana çıktı. Ezeli ve edebi birtakım siyasi gerçeklere varma umutları biraz da olsa gerilemiştir. Bugün artık okuyucu, otobiyografik belgeler istiyor. Burada bir insan yaşadı diyebilmek istiyor, bir insan acı çekti, bir insan çağın olaylarına karıştı ve sorunlarına çözüm buldu diyebilmek istiyor. Okuyucunun gözü, bulunan çözümleri arıyor. Yani bir insanın kendisi için nasıl bir çıkış yolu, nasıl bir çözüm bulduğunu görmek istiyor. Bu öyle bir edebiyattır ki, biz ona ''edebi edebiyat'' diyemeyiz. Bu daha çok bir çeşit itiraf edebiyatı, bir tür kendi deneyini iletme, aktarma edebiyatıdır. Burada daima bir insanın kendi yaşamını sürdürebilmek, ayakta kalabilmek için bulduğu çözümler işlenir.

''YENİ KUŞAK İŞE ADETA YENİDEN BAŞLIYOR''

— Sayın Krüger, daha genç kuşaktan bir edebiyatçı olarak klasik edebiyatınızın bugünkü Alman edebiyatına etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Çok zor bir soru. Ancak en genel biçimiyle şunu söylemek olası. Güncel Alman edebiyatı klasik Alman edebiyatından çok az etkilenmiştir. Son zamanlarda ekol denebilecek çıkışlar artık görünmüyor. Bugün yeni kuşak, adeta işe yeniden başlıyor. Bugün artık Kafka'ya dayanan bir edebiyattan sözedemeyiz. Ya da Gottfried Benn'e dayanan bir edebiyattan. Ya da Georg Büchner'e dayanan bir sol edebiyattan sözedemeyiz. Özellikle tiyatro tepeden tırnağa yeni bir gelişme içindedir. Tabii buna bir gelişme denebilirse. Romanlar otobiyografiye dönüşmüştür. Ve geleneksel etki diyebileceğimiz herhangi bir unsur yokolmuştur. Bugün ilginç bir olay var. Alman edebiyatına paralel olarak edebiyat bilimi gelişmekte.

''NİTELİĞİ ÖN PLANA ALAN BİR EDEBİYAT BİLİMİ AKIMI GELİŞİYOR''

Edebiyat bilimi devasa boyutlara ulaşmıştır ve acayip şekilde edebiyatla ilişkisi kalmamıştır. Bu edebiyatın bir şansıdır. Dolayısıyla edebiyat bir takım sorunları yeniden kendisi ele alıp işlemektedir. Örneğin bireyin sorunlarını... Edebiyat bilimi ise tamamen ayrı bir yol izlemektedir. Bazı modeller geliştiriyor. Okumaya, bir edebiyat metnini okurun nasıl aldığına ilişkin modeller geliştiriyor. Ne var ki, bu edebiyat ile edebiyat bilimi arasındaki ilişkiyi koparmıştır. Yani son yılların edebiyat bilimi özellikle öğrenci hareketlerinin etkisiyle edebiyat sosyolojisiyle uğraşmıştır. Yani kim, niçin, neyi okuyor sorularına yanıt aramıştır. Yani edebiyat bilimi, bir edebiyat ürününün iyi ya da kötü olmasıyla ilgilenmemiştir. Bir yapı modeli aramıştır. Bu modelle edebiyatın ne gibi bir işlevi olabileceğini araştırmıştır. Bu arada elindeki edebiyat ürününün şiir mi, oyun mu, roman mı ya da başka bir tür mü olduğuyla hiç ilgilenmemiştir. Aslında bu oldukça komik bir şey. Çünkü geliştirdikleri yöntemleri kitle haberleşme araçlarından devraldılar. Aslında tabii edebiyatın da bir kitle iletişim aracı olduğu söylenebilir. Ama, TV, radyo ile karşılaştırılınca çok küçük bir kitle iletişim aracıdır. Bu gün bu akıma karşı bir hareket ortaya çıktı. Bu hareket, yeniden nitelik sorunlarını ön plana alıyor. Ve son 5 yıl içinde, bir edebiyat ürününün niye daha yüksek bir edebiyat niteliği olduğu, diğerinin niye olmadığı sorularına yanıt arıyor. Türk meslektaşlarımızla tartıştık. Orda (Gerçek Sanatı Aşar mı toplantısında) şu söylendi: Eğer bir şiir iyiyse siyasi bir etkisi de olur. Ama kimse iyi bir şiirin nasıl olacağını söylemedi. Onu hep varsaydılar. Dolayısıyla bu sorunlar, yani nitelik sorunları edebiyat biliminin ele alması gereken sorunlardır. Yani sadece edebiyatın işlevi değil, niteliği de edebiyat biliminin kapsamına girmelidir. Bugün Almanya'da edebiyat bilimi işte bu sorunlarla ilgilenmeye başlamıştır.

''ALMANYA'DA BUGÜN BRECHT'İN ETKİSİ GERİLEDİ!''

— Sayın P. Rühmkorf, sizden de Bertolt Brecht'in bugünkü Alman edebiyatı içindeki yerini öğrenebilir miyiz?

— Brecht, Alman edebiyatını 10 yıl çok yoğun etkilemiştir. Alman edebiyatında biçim ve içerik 10 yıl boyunca Brecht'in etkisinde kaldı. O'nun etkisinde oyunlar yazıldı, onun hisseli şiirleri taklit edildi. O tür ajitasyon özelliği taşıyan edebiyat ürünleri verildi. Bu 10 yıl sürdü. Bu dönem artık sona ermiştir. Bunun nedeni, deyim yerindeyse, politik edebiyata olan inancın sarsılmasıdır. Bugün artık, yeniden baştan söylediğime dönüyorum, okuyucu sosyalist bakış açılarını benimsemiyor. Bugün okuyucu daha çok insanın birey olarak yaşadığı şeyleri, onunla birlikte yaşamak ve onun kendi yaşamında bulduğu bireysel çözümleri görmek istiyor. Brecht'in etkisi bu yüzden çok gerilemiştir. Oyun alanında da.

ALMANYA'DA PİYASA EDEBİYATI

— Almanya'da piyasa edebiyatı ne durumda? Örneğin siz bay Rühmkorf, bir şair olarak kitaplarınızın satışı açısından da durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Piyasa edebiyatını piyasa yapar. Büyük bir yayınevi her zaman için 3-4 kitabı öne çıkarır. Bu demektir ki, o yayınevinin reklam harcamaları toplamı 3-4 kitap üzerinde yoğunlaşır. Bu reklam kampanyası esas olarak kitapçılarla dağıtımcıları hedef alır. Bunlar reklama göre kitapları sipariş ederler. Yani bu kitaplar yatırılan reklam parası, öteki kitapların sırtından kazanılan bir paradır. Bir kitapçı ya da dağıtımcı, yayınevinin reklam sloganlarını benimser, o da onları başkasına iletir. Bu iyi planlanmış bir sistemdir. Tabii daha önce büyük gazetelerde çıkan özetler, dergilerde çıkan tanıtma yazıları da bu sistemin bir parçasıdır. Burada ''best-seller'' dediğimiz kitapların içerikleri de sözkonusu. Örneğin bir şiir kitabını böyle bir reklam kampanyasıyla bile bir ''best-seller'' yapamazsınız. Bugün belli bir ''best-seller' yazarı tipi vardır. Ve bunlar belli bir tip üzerinde yazmayı sürdürürler. Bu tip, örneğin belli bir mutluluk anlayışı, belli bir toplum, belli bir seks, belli bir kahramanlık anlayışıdır.

Şiire gelince, şiir çok istisnai bir edebiyat türü. Bugün Federal Almanya'da şiire olan ilginin arttığını istatistik bulgularla saptıyoruz. Almanya'da şiir yazan herkes size aynı yanıtı verir. Şiirde kendine bir okur kazanmanın yolu ise bireyseldir. Tabii bu da bir şeyin belirtisidir. Biz ozanlar olarak Almanya'da resmi piyasaya sızmaya çalışıyoruz. Örneğin kurulu dağıtım mekanizmasının dışında yollar arıyoruz. Şiir okuma turneleri düzenliyoruz. Şiir gecelerinde okuyoruz. Bu toplantılara artan ilgi var Almanya'da. Örneğin ben kendim caz müziği eşliğinde şiir okumayı çok severim. Bu da yukarda sözünü ettiğim bireysel çözümlere bir örnektir. Özellikle bugüne kadar şiirle ilgisi olmamış bir kitleye ulaşmaya çalışıyoruz. Bir de duvar posterlerine ya da kesekağıtlarına şiir yazıp asma yöntemi uygulanıyor. Benim şiir kitabım 20 bin sattı.

''ALMANYA'DA KALİTELİ ESER ÇEVİRİSİ ÇOK GERİLEDİ''

— Sayın Michael Krüger, siz aynı zamanda bir yayınevinde görevlisiniz. Peki, Almanya'da yabancı edebiyat eserlerine ilgi ne oranda? Çeviri alanında durum ne?

— Günümüz Alman edebiyatında çevirinin yeri yıllardan beri gerilemektedir. Toplam kitap sayısı bakımından gerilemiyor ama, kaliteli eser çevirisi çok geriledi. Örneğin bundan 15 yıl önce Hans Magnus Enzesberger, ''Dünya Şiiri'' diye bir dizi çıkarmıştı. 2 yıl sonra bu dizi durdu. Devam edemedi. Bugün kitapçılarda uluslararası edebiyatın kaliteli ürünlerinin çevirilerini çok az görürsünüz. Bazen belli şeyler moda oluyor. Birkaç yıl önce Polonya edebiyatı modası çıkmıştı, bitti. Fransız edebiyatı modası çıkmıştı, o da bitti. Halen Latin Amerika edebiyatına bir ilgi var. Ve şaşırtıcı sayıda çeviri yapılıyor. Ne var ki bunun anlamı, öteki ülke edebiyatlarının tamamen silinmesi oluyor. Türkiye ile ilgili bir örnek vereyim. Almanya'da 1 milyonun üstünde Türk olduğu halde, Türk edebiyatının piyasası yoktur. Çünkü Türk edebiyatı henüz ''Piyasa ürünü'' olarak görülmüyor. Tabii, çeşitli çalışmalarla bu durumu değiştirmek olası. Ama bu da, gene Türk edebiyatının ön plana çıkmasını, diğer ülkelerin geri plana düşmesini getirecektir.

''BİR DOMUZLUK!''

— Son sorumuz güncel bir olay hakkında olacak. Saharov olayı. Alman Yazarlar Birliği bu konuda bir tutum aldı mı? Sizler ne düşünüyorsunuz?

— (Peter Rühmkorf): Tabii ki, Saharov olayını benimsemiyoruz. Bizim için üzücü bir olay. Bunu yarınki kongrede (Alman Yazarlar Birliği Kongresi) konuşacağız... Ülkemiz ikiye ayrılmış durumda. Yalnız Saharov olayı değil, Doğu Almanya'daki birçok yazar -bunlar arasında gerçek bir komünist olan arkadaşlar, Birman gibi- Batıya gelmek, Batıya sığınmak istiyorlar. Onlara orada kişisel düşünce ve yazarlık açısından özgürlüklerinin verilmeyişi bizim için kabul edilmeyecek bir olaydır. Bir domuzluk! Bu tür bir sosyalizmi kabul etmiyoruz. Bu bizim için içimize işleyen, çok toplumsal bir sorun. Çok güç bir diyalektik oluşum.

Çeviriler: TEZER ÖZLÜ KIRAL

Üç yeni karikatür yarışması düzenlendi

Karikatür dalında üç yeni yarışma düzenlendiği öğrenildi.

İTÜ SPOR KULÜBÜNÜN YARIŞMASI

İstanbul Teknik Üniversitesi Spor Kulübü tarafından düzenlenen ve konusu ''Spor'' olan yarışma, tüm çizerlere açık bulunuyor. İstenen sayıda karikatürle bu yarışmaya katılabilmek olası. Bu yarışma için İTÜ Spor Kulübünce şu açıklama yapılıyor:

''Spor, yaşanılan ekonomik sistem içinde yerini alırken gerçek amacından saptırılmış, sömürü mekanizmasının aktif bir parçasını oluşturmuştur. Spor, değişik kesimlerin çıkarları doğrultusunda çok değişik amaçlarla kullanılmıştır. (...) Sporda amatörlüğü kılavuz edinen İTÜ Spor Kulübü, bu çarpık işleyişi sergilemek, amatörlerin sorunlarına sahip çıkmak, sporun yaşamdan soyut olmadığını ortaya koymak amacıyla sizleri 'spor' için çizmeye çağırıyor''

Bu yarışmaya katılabilmek için son başvurma tarihi 28 Mayıs 1980 Çarşamba. Yarışmanın Seçici Kurulu şu adlardan oluşuyor: Eralp Serper (İTÜ Spor Kulübü Başkanı), Turhan Selçuk, Tan Oral, Ohannes Şaşkal, Birkan Yüceyılmaz (sporcu), Mehmet Güney (sporcu), Nejat Anbarcı (sporcu).

''MÜZE VE İNSAN'' KONULU YARIŞMA

18 Mayıs Uluslararası Müzeciler Günü nedeniyle Karikatürcüler Derneği ve Müzeciler Derneği işbirliği içinde düzenlenen ''Müze ve İnsan'' konulu karikatür yarışması içinse, 10 Mayıs tarihine dek (Karikatürcüler Derneği, Meşrutiyet Cad. 88 Tepebaşı-İst.) adresine eser gönderilebilir.

18 Mayısta toplanacak 1. Türkiye Müzecilik Kongresi çerçevesinde düzenlenen yarışmada bir adet 5 bin liralık büyük ödül, beş adet de başarı plaketi verilecek. Yarışmanın Seçici Kurulu şöyle saptanmış bulunuyor: Sümer Atasoy (Müze-Der), Hasan Tahsin Uçankuş (Müze-Der), Beysun Gökçin, Haslet Soyöz ve Semih Poroy.

T İŞ BANKASI YARIŞMASI

Üçüncü karikatür yarışması ise Türkiye İş Bankası tarafından serbest konulu olarak düzenlendi. Karikatür sanatına katkıda bulunmak, genç karikatürcüleri desteklemek ve yeni yetenekleri özendirip ortaya çıkarmak amacını güden yarışma için son eser gönderme tarihi 30 Mayıs 1980.

Türkiye İş Bankası Karikatür Yarışmasında birinciye 30 bin, ikinciye 20 bin,üçüncüye de 15 bin lira para ödülü verilecek. En çok üç eserle katılabilinecek olan yarışmanın Seçici Kurulu şu adlardan oluşuyor: Semih Balcıoğlu, Ferruh Doğan, Metin Konca, Kaya Özsezgin, Turhan Selcuk.

Yarışma büyük karikatür ustaları ve Seçici Kurul dışındaki tüm çizerlere açık tutuluyor.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

18.50

Stüdyo 1

Ölç, tart öyle al!

Aile bütcesini sarsmadan nasıl tatil yapılabilir?

Magazin eğlence programı Stüdyo 1'in bu akşamüstü seyredeceğimiz bölümünde aile bütçesini sarsmadan nasıl tatil yapabiliriz konusunda Turizm Bakanlığı yetkililerinden Bayram Mülayim sunucu Bülent Özveren'le tartışacak.

Aktüalite magazin bölümünde sigaranın sağlığa zararları ve ekspres otobüs seferleri anlatılıyor.

Stüdyo 1'in sağlık köşesinde ise programda hizmetleri bulunan doktorların ekran arkası çalışmaları konu ediliyor.

Trafik bölümünde ise Başkomser Kerem Durmuş trafik işaretlerini tanıtacak.

Kendi işini kendin yap bölümünde bu hafta yararlı bir konu, insanı sinir eden muslukların tamiri öğretilecek.

20.40

Eski Başkentlerimiz

Programın bu bölümünde Osmanlı başkenti olarak Bursa, kervansarayları, hanları, medreseleri, camileri, müzeleriyle tanıtılacak. Ardından bugünkü durumu gösterilecek. Programı Recep Vidin hazırlıyor.

21.35

Televizyonda Sinema

Yağmur Geliyor Hindistan'da muson yağmurları altında geçen romantik bir aşk hikayesini konu ediyor.

YAĞMUR GELİYOR

Yönetmen: Clarence Brown

Oyuncular: Myrna Loy, Tyrone Power, George Brent, Brenda Joyce

Yapım yılı: 1939

Amerikalı yazar Louis Bromwield'in romanından beyaz perdeye aktarılan bu film sesli sinemaya geçişle birlikte tekniğin ilerlemesi sayesinde doğal afetlerin beyaz perdeyi görüntülenmesinin ilk örneklerinden biri olarak ilgi çekti.

1939'ların romantik filmlerinden tek farkı filmde muson yağmurlarının dekor olarak kullanılmasıydı. Film çok tutulması üzerine 1953 yılında Ranchipur'un Yağmurları adıyla tekrar çekildi. Daha geniş ve ilerlemiş teknikle çekilmesine ve Richard Burton ve Lana Turner gibi ünlü artistlerin rol almalarına karşın ikinci film ilki kadar başarılı bulunmadı, ve ilgi toplamadı. O yıllarda önem taşıyan film eski filmlerin bir örneği olarak seyredilebilir. Yoksa bugünkü teknık olanaklarla çekilmiş filmlerin yanında ve romantik filmlerin yüzlercesinden sadece biri olarak seyirciye yeni bir şey getirmeyecektir.

KONUSU

Hindistan'da kurak bir mevsim yaşanmaktadır. Herkes yağmur duasına çıkar. Ancak gelen yağmur bölgeyi su altında bırakır. Her şeyi silip süpüren muson yağmurları soylu İngiliz'in karısı (Myrna Loy) ile Hintli doktor arasındaki romantik aşkı da etkileyecektir.

SEYİRCİ NE DİYOR?

Bir adım ileri İki adım geri

23 Nisan radyoda 21.00 haberlerinden hemen sonra başlayıp yarım saat kadar süren bir mehter marşı programı dinlemek zorunda kaldık. 23 Nisan Milli Egemenlik bayramıyla ne alakası vardı bu marşların? Hele bir tanesi vardı ki, ''Alalım düşmandan eski yerleri'' diye süren şovenizmi körükleyen bu marşlar hangi zihniyetle programa alınmaktadır. Nereyi alıyorsun, kimden alıyorsun, yoksa Mustafa Kemal'in kurduğu ilk Meclis şimdi yaşadığımız topraklar üzerinde değil miydi? 23 Nisan halkımızı gerici fetihçi siyasetler etrafında hareket etmesini hatırlatmıyor, özgürlük ve milli direnme ruhuyla hareket etmemizi gösteriyor.

TRT'nin son sıralarda Anayasayı rafa kaldırma toplantı ve haberlerini öne çıkartan zihniyeti fetihçiliği körüklemekle bir paralellik taşıdığı izlenimi uyandırmaktadır. TRT ilerleyeceğine geriliyor. Bir adım ileri iki adım geriyle nereye gidiyoruz?

Ankara'dan Mehmet Sönmez

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 10

Ne dayı ne ayı, basbayağı bir adamdı

Orta hakemi hastanelik olalı beri yerine geçen yan hakemi, göz göre göre, *''Nihayet-ül Emir''*in iki golünü yemişti. *''Zahiretül Zehir''*in kayıtlı ve kaydını sildirmiş en eski üyelerinden birisi olduğundan, düdüğü tersinden çalmış, her iki golde de ofsayt yerini göstermişti.

Elbette ve hiç kuşkusuz, *''Nihayet-ül Emir ya da Nehir''* takımını tutanlar da alana doluşarak onu yediler. Sırası gelince, öbür sağ kalan yan hakemi maçı başarıyla yönetti. Son dakikalar oynanırken, maçı birkaç dakika uzatarak *''Zahiret-ül Zehir''*in kalesine ve hanesine iki penaltı golü kaydetti. Seyirciler arasında sırık hamalları çoğunluktaydı; omuzlara alındı, omuzlarda taşındı. Böylelikle, iş tatlıya ve altmış altıya bağlanmıştı. Ancak ne var ki, bir yandan da [illegible] yürümüştü. İmdi, burada, sorun [illegible] allanmıştı.

Sorumlu Pehlivan, telefon odasına daradar seğirtip yetişti. Özel bir numara çevirerek, hızlı sıkı görüştü:

—Kulağıma birtakım ıslık sesleri çalınıyor. Size bunun aslı nedir?

—Çoban ıslığı olabilir.

—Hayır, benzemiyor, çoban ıslığı değil..

—İyi dinlediniz mi?

—Dinledim.

—Lütfen biraz daha dinleyin.

Sağa sola kulak kabartan sorumlu Pehlivan:

—Halkın ıslığı olduğunu sanıyorum.. diye söylendi.

—Olabilir de, olamaz da.. dedi karşısı. Halk nerede, ne zaman ıslık çalar bilir misiniz?

— Ya ben bilmezsem kim bilir? dedi [illegible] Kamber. Hak öncelikle beni ıslıklar. Sonra, stadlarda takımları, hakemleri, oyuncuları ıslıklar. İkinci üçüncü sınıf sinemalarda film en heyacanlı yerinde kopunca sinemayı ıslıklar. Uzun süren sevişme, öpüşme sahnelerini ıslıklar. Sevdiğinden sevindiğinden, kızdığından ıslıklar.

— Tamam.

—İyi ama ben bunu sormuyorum. Daha derinden, arka planda gelen ıslık sesini soruyorum.

— O da duyuldu. Yüksek Konsey'de görüşüldü. Çoban ıslığı ve halkın ıslığı olamayacağına göre, esen yelin ıslığı olduğuna karar verildi.

— Ama Yüksek Konsey bu kez yanılıyor. Çünkü yel esmiyor. Bilmem ama bana, bir uyuz it öbürüne sinyal veriyormuş, boş sokaklarda birtakım dümenler dönüyormuş gibi geliyor!

— Dümen mümen döndüğü yok. O sizin kuruntunuz.. dedi karşısı.

— Sizin işiniz dalga geçmek, benim işim sırasında adam dövmek, adam öldürmek.. diye konuştu sorumlu Pehlivan. Mesleğim, kuşkuya ve kuruntuya dayanır. Üstelik, buraya sizleri kurtarmak için çağrıldım!

— Kimliğiniz, kişiliğinizle ilgili gerekli araştırma soruşturma yapıldı. Aranılan niteliklerde gerçek bir ajan, bir dedektif olmadığınız anlaşıldı.. dedi karşısı. Dolayısıyla, her şeyden, herkesten önce siz kendi paçanızı kurtarın!

Bir an, konuşma aygıtına şaşkınca bakan sorumlu Pehlivan, *''Öyleyse good by. Hosça kalın!''* diyerek telefonu kapattı.

Şimdi tam bir sinir küpü olmuştu. Hemen giyinip aşağıya inerek, kapaklanan bir kayığın altına girmiş, çevresini dikizlemeğe koyulmuştu. Bu kolaçan pek uzun sürmedi; azıcık şaşı gözlerine, doksan derece sayılacak denli tam karşı köşede, iri kıyım bir gölge ilişti. Kahvelerde yeni yeni palazlanmaya ve horozlanmaya başlayan delikanlıların ağızlarının suyunu akıtan bir *''dayı''* gölgesi dese, değildi. Doğrudan doğruya *''ayı''* gölgesi dese, gene değildi. Sağa sola yalpalayarak, aynı zamanda yükselip alçalarak geliyordu. Ne dayı ne ayı, basbayı bir *''adam''*dı ya, cehennemde kütük olmaya elverişli boy-bostaydı. Sözgelimi, ayakları poyrazda, gövdesi keşişlemede, kafası lodostaydı. Yarmanın teki denilse, yeriydi. Bir elleri vardı elleri, Tanrı korusun, kimin tepesine inse tuzla buz ederdi. Bir gözleri vardı gözleri, aynen ve tıpatıp otomobil feneriydi. Kapatıp söndürmezse insan bir yere toslardı garanti. Ne yazık ve tuh yazık ki, direksiyonu tutarlı değildi. Geldi geldi, elektirik direğine tosladı kafasını.

DEVAM EDECEK

Aydınlık

Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

- Seyranbağları halkı, duvar yazılarının silinmesini isteyen güvenlik kuvvetleri ile silinmemesini isteyen Dev-Yolcuların tehditleri altında yaşıyor
- Maceracı gruplar yazı yazarak "halkı bilinçlendirdiklerini" iddia ediyorlar. Oysa yazdıkları her yazı halkın üzerindeki baskıların artmasına ve yeni belaların gelmesine neden oluyor

İNAYET BİLGİÇ VE AİLESİ: İnayet Bilgiç, 50. Yıl Ortaokulu 2. sınıf öğrencisiydi. Gündüzleri işte çalışarak, yoksul ailesine elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışırken, geceleri de okuluna devam ederdi. Hayatın bütün zorluklarını omuzlayan İnayet, yaşından daha olgun, çevresi ile hemen kaynaşan, sıcakkanlı ve dürüst bir insandı.

SEYRANBAĞLARI'NDA DUVAR YAZILARINI SİLEN 16 YAŞINDAKİ İNAYET, «DEV-YOLCUYUZ» DİYEN BİR GRUP TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ

İki ateş arasındaki halk bir kurban daha verdi

Kimin cinayeti?

Ferit İlsever

KENDİSİNE "Dev-Yolcu" adını veren birkaç zorba, geçen hafta Ankara'nın Seyranbağları semtinde pusu kurarak İnayet Bilgiç adlı bir genci öldürdüler. Dev-Yolcular kadınlı, çocuklu kalabalığın üzerine önceden planladıkları şekilde ve hedef gözeterek ateş açtılar. 16 yaşında beynine saplanan kurşunla hayatını kaybeden İnayet Bilgiç'in suçu, mahalleye polis baskısını davet eden Halkevi duvarlarına yazılmış sloganları silmekti.

Bu cinayetin MHP'nin işlediği cinayetlerden ne farkı vardır? Bugün halka zulmeden, pusu kurarak insanları öldüren faşistlerdir. Onlar bir avuç emperyalist uşağının ve büyük parababalarının menfaatlerini savundukları için, halk üzerinde zorbalık uygulamaktadırlar. Devrimcilik ise, halkın ezilmesine ve sömürülmesine karşı mücadele etmek demektir. Halkın duvarına zorla yazı yazan devrimci olamaz. Silah tehdidiyle halktan para toplamak devrimcilik değildir. Hele 16 yaşındaki bir genci kahpece öldürmenin devrimcilikle hiç bir ilgisi yoktur. Devrimci insan halkı birleştirir, her şart altında halkın iyiliği ve mutluluğu için çalışır.

Ne yazık ki, Türkiye'de milyonlarca insanın içinde yer aldığı son on beş yıllık devrimci mücadeleden sonra bu satırları yazmak zorunda kalıyoruz. Çünkü son yıllarda devrimci mücadeleye musallat olan "sahte solculuk" hastalığı bütün devrimci değerleri yozlaştırmıştır. Her gün İnayet Bilgiç gibi birçok genç MHP'liler tarafından öldürüldüğü gibi, yüzlerine "solcu" maskesi takan caniler tarafından da öldürülebilmektedir. Her iki anarşi mihrakının da yaptıkları arasında pek fark yoktur. Peki halk, yaptıkları MHP'den farklı olmayan bu grupların peşinden, sırf göğüslerine "solcu" yaftası astıkları için gider mi? Halkın elinin, bunların kanlı elleriyle birleşmesine imkan var mıdır? Halkın canilere karşı duyduğu nefreti görmek için, şimdi Seyranbağları'nda şöyle bir dolaşmak yeterlidir.

İnayet Bilgiç'in öldürülmesi, Seyranbağları halkının hangi sorununu çözmüştür? MHP'nin ve hükümetin Seyranbağları'ndaki baskılarını mı hafifletmiştir? Ya da Seyranbağları emekçilerinin hayat şartlarını mı iyileştirmiştir? Yüreğinde halka karşı bir nebze sorumluluk duygusu taşıyan herkes bu sorular üzerinde düşünmelidir. Bunların hiç biri olmamıştır ama, halk zayıf düşürülmüş, devrimciliğe leke sürülmüştür. Hem de hangi şartlarda? Tam da hükümetin ve MHP'lilerin Seyranbağları'nda baskı ve tertiplerini artırdıkları sırada. Dev-Yolcuların halka sıktığı kurşunlar, bugün en çok Türközü'nden ve okullar çevresinden Seyranbağları'na karşı tertipler içinde bulunan MHP'lileri sevindirmiştir. Sahte solcu grupların "faşizme karşı aktif mücadele" adını verdikleri çizgilerinin, faşizmi güçlendirmekten başka bir şeye yaramadığı bir daha görülmüştür.

Seyranbağları halkı adeta iki ateş arasındadır. Bir yanda polisle işbirliği yapan MHP'lilerin saldırıları, öte yanda mahalleye polis baskısını davet eden kışkırtmalarda bulunan ve son olarak halkın kanını döken sahte solcuların tertipleri. Halk faşist saldırılara karşı canını, malını, namusunu korumak ve mücadele etmek istiyor. Fakat sahte solcu gruplar buna imkan vermiyor. Bu son olay bir daha göstermiştir ki, halk, saflarına sızan maceracıları ve kışkırtıcıları içinden atmadan güçlerini birleştiremez ve faşizme karşı zafer kazanamaz. Halkın içine sızan düşman, cepheden saldıran düşmandan her zaman daha tehlikelidir.

Son olarak Dev-Yola bir çift sözümüz var. Dev-Yol geçenlerde yayınladığı bir bildiride, halka baskı yapıldığı için, kepenk kapatma eylemine karşı çıkmıştı. Bu ne tutarsızlıktır? 16 yaşında bir genci öldürmek, esnafa zorla kepenk kapattırmaktan daha "masum" bir eylem midir? Dev-Yol, Sovyetler Birliği'nin kışkırttığı maceracılıkla arasına çizgi çekmediği sürece böyle yalpalamaya devam edecektir. Üstelik safları daima kışkırtıcı ajanlara, başıbozuk serseri takımına ve halk düşmanlarına açık olacaktır. Son yılların tecrübeleri, maceracılıkta ısrar eden birçok kimsenin en sonunda halk düşmanı haline geldiğini defalarca kanıtlamıştır. Dev-Yol içinden halka pusu kuracak ve gözünü kırpmadan ateş açacak caniler çıkması, onlar için son bir uyarı olmalıdır.

SEYRANBAĞLARI'nda nereye gitseniz duvarların yazboz tahtasına döndüğünü görürsünüz. Mahalle halkı duvarlarına yazılan bu yazılardan rahatsız olmakta ve yazıların yazılmamasını istemektedir. Hatta halk, geçmişte yazılara karşı bir imza kampanyası bile yürütmüştü.

Bir yandan güvenlik kuvvetleri, halka yazıları silmelerini, aksi halde kendilerinin sorumlu olacağını söylüyor, baskı yapıyorlardı. Bunun için bir keresinde muhtar bile gözaltına alınmıştı. Diğer yandan, yazıları yazan maceracı gruplar ise, duvarlarındaki yazıları silen ev sahiplerini gerici ilan ediyor, yer yer tehdit ediyorlardı. Hatta Dev-Yolcular halka, "Yazımızı silmek için bizden izin almanız gerekir" dediler.

Kısacası, halk iki ateş arasında kalmıştı. Bir tarafta güvenlik kuvvetlerinin yazıların silinmesi için yaptığı baskılar, diğer tarafta, "yazılarımızı silemezsiniz" diyen maceracı grupların zorbalığı...

Dev-Yol vb. gibi maceracı gruplar yazıların yazılmaması konusunda halkın ve devrimcilerin uyarılarına kulak asmadılar. Böylece duvarlara yazı yazma bugünlere kadar devam etti.

Maceracı gruplar yazı yazarak "halkı bilinçlendirdiklerini" iddia ediyorlar. Oysa yazdıkları her yazı halkın üzerindeki baskıların artmasına, yeni belaların gelmesine yol açmıştır.

Uyarılara kulak asmadılar

SEYRANBAĞLARI'nda tüm halkın çabasıyla kurulmuş bir Halkevi vardır. Binası tüm halkın emeğiyle yapılmıştır. Bir süredir maceracı gruplarca Halkevi'nin duvarlarında yazı yazılmayan yer bırakılmamıştır. Bu yüzden Halkevi yöneticileri güvenlik kuvvetleri tarafından uyarılmış, yazıları silmeleri istenmiştir. Bunun üzerine Halkevi yöneticileri bu grupları uyarmış, onlardan yazı yazmamalarını istemiştir. Ancak Dev-Yol grubu hiç bir uyarıya kulak asmayarak, Halkevi duvarlarına yazı yazmaya devam etmiştir.

Olaylar başlıyor

HALKEVİ yöneticileri Dev-Yol grubunun yazdığı yazıları sabırla silmeye devam ettiler. Yine 6 Nisan günü Halkevi yöneticileri, Dev-Yol imzalı yazıları silerken, 6 kadar Dev-Yolcu Halkevi yöneticilerinden Süleyman Karakol ve arkadaşlarını tehdit ettiler. "Siz polissiniz, sizin evinizi biliyoruz, sizi yaşatmayacağız, vücudunuza kaç delik istersiniz, biz tekrar yazacağız, silerseniz kesin cevap vereceğiz" şeklinde tehditler savurdular. Buna rağmen Halkevi yöneticileri çatışmak istemediklerini, Halkevi'nin halkın ortak malı olduğunu, yaptıklarının yanlış olduğunu, devrimciliğe yakışmadığını anlatmaya çalıştılar. Bir daha yazı yazmamaları için tekrar uyardılar.

Halkevi yöneticilerini tehdit edenler arasında Dev-Yolcu olarak bilinen Serdar Kapucu, Mustafa (meşin ceketli), bıyıklı sarışın bir tip dikkati çekiyordu.

6 Nisanı takip eden günlerde Dev-Yolcular Halkevi çevresinde ve mahallede dolaştılar. Etraflarındaki gençlere "Aydınlıkçılar yazıyı silse de onlara bir ders versek" şeklinde sözler söylediler.

Kendilerinin de ifade ettikleri gibi amaç, yazı yazmak değil, mahallede bir çatışma çıkartmaktı. Bu amaçlarına uygun olarak da çeşitli tahrik ve provokasyonlara giriştiler.

16-17 Nisan olayları

16 Nisan günü Halil isminde genç bir devrimciyi birkaç Dev-Yolcu tehdit etti. Devrimci gence oradan geçen bir vatandaşı göstererek adını sordular. Gencin "bilmiyorum" demesi üzerine "Ulan seni oyarım, gece karşıma çıkma, kemiklerini kırarım" şeklinde tehditler savurdular. Silah göstererek kavga çıkartmaya çalıştılar. Olay yerine gelen devrimciler ve kadınlar, Dev-Yolcuların bu tutumlarına karşı çıktılar. Bunun üzerine bir Dev-Yolcu silahını çekerek devrimcilerin ayağına ateş etti. Kadınlar ve gençler Dev-Yolcuların üzerine yürüdü. Kaçan Dev-Yolcu grubun içinden birisi "Tarayın bunları vurun bunları" diye talimatlar veriyordu.

17 Nisan günü dışardan gelen Dev-Yolcular mahallede gezmeye ve kümelenmeye başladılar. Mustafa isminde bir devrimci, su pompasının yanında oturan bir grup Dev-Yolcunun yanına giderek "Bir meseleniz varsa gelin konuşalım, halkın içinde tartışalım" dedi. Ancak onlar eski tutumlarını devam ettirerek "Biz her yere yazarız, silerseniz vururuz" dediler.

Önceden planlanmış bir cinayet

SAAT 18.30 sıralarında Halkevi yöneticileri ve üyeleri Halkevi duvarındaki yazıları silmeye başladılar. Bu sırada Halkevi civarı kalabalıktı ve yandaki sahada gençler top oynuyorlardı.

Yazılar silinirken, beş kadar Dev-Yolcu (A) noktasında ortaya çıktılar. Bunların arasında Ali, lakabı "köylü" olan birisi Serdar Kapucu, Faik Çubukçu ve Mustafa isimli Dev-Yolcular vardı.

(A) noktasından çıkan Dev-Yolculardan Mustafa, Sabri isimli gence silah çekerek, "Çabuk defol git buradan" dedi. Hemen ardından, (B) ve (A) noktalarından ateş etmeye başladılar. Çevredeki halk ateşten korunmak için ortaya ve aşağıya (C) noktasına doğru yöneldi, Bu arada (C) noktası civarında pusuda bekleyen Dev-Yolcular halkın üzerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucu 16 yaşındaki devrimci genç İnayet Bilgiç başından ağır yaralandı. 4 gün sonra da öldü.

Dev-Yolcular planlı ve sistemli bir cinayet işlediler. Kadınların, çocukların, yaşlıların oluşturduğu bir halk topluluğu üzerine, hedef alarak, bilinçli bir şekilde ateş etmişlerdir. Olay günü saat 18.30 sıralarında olay mahallinde silah alışverişi yaptıkları halk tarafından görülmüştür. Planlı çalışma cinayetten sonra da devam etti. Olaydan bir gün sonra Hacettepe Hastanesinde, İnayet Bilgiç'e yapılan tıbbi müdahalenin raporu çalındı.

Olay sırasında (A) noktasında görülen Dev-Yolcular, mahalleye dışarıdan gelen ve halk tarafından bilinen kişilerdir.

Sahte solun adaleti

Hasan Yalçın

İNAYET Bilgiç'i toprağa verdik. Anasının gözyaşıyla ıslanmış toprakla örttük üstünü. Katillerin yakasını bırakmayacağımıza, anısını mücadelemizde yaşatacağımıza and içtik mezarının başında.

16 yaşında bir fidandı İnayet. Kendine "Dev-Yolcu" diyen bir kaç cani tarafından kahpece kurşunlandı. Amacımız ağıt yakmak değil. Günde en az on evladını anarşiye kurban veren bir halkın partisiyiz biz. Yüreklerimizde yanmadık köşe mücadele azmimizde bilenmedik yer kalmadı. MHP'nin ve Rusya'nın körüklediği anarşi canavarını bu yürek ve bu azimle yere sereceğimizi biliyoruz. Evlat acısına son vermenin başka yolu olmadığını da.

Kendilerine "Dev-Yolcu" diyen caniler Seyranbağları Halkevinin duvarlarına yazı yazdılar. Bunun doğru olmadığını söyleyen arkadaşlarımıza, "Bizim maksadımız yazı yazmak değil, sizinle kavga etmek" dediler. Sonra bir akşamüstü mahallenin çocukları top koştururken ve emekçiler işlerinden dönerken, kışkırtma amacıyla yazılmış yazıları silen devrimcilere, kurdukları pusulardan ateş açtılar. İnayet beyninden vuruldu.

Suç: Duvardan yazı silmek. Ceza: Ölüm. Suç ve ceza arasındaki böylesi bir orantısızlığı, bırakalım burjuva adaletini, feodalizmde bulmak mümkün müdür acaba? Herhalde ancak orada bulmak mümkündür. Bu akıl almaz gaddarlığın kaynağı nedir? Duvardan yazı sildiği için kendi yaşında bir genci kılı kıpırdamadan kurşunlayan katile hangi ideoloji yön vermektedir? Solculuk mu? Bize hep sorarlar: Kimlere ve neden sahte solcu diyorsunuz? İşte bunlara diyoruz. Kendine bin kere değil, milyon kere "devrimci" adını taksın, duvarda yazı sileni kurşunlayan kişi ve ona bu işi yaptıran ideoloji devrimci olamaz. Solcu olamaz. Bu yapılan solculuğu emekçilerin gözünden düşürmek isteyenlerin işidir. Türkeş'in komandolarının yaptıklarını aynen yapanlara solculuğun zerresi bulaşmamıştır.

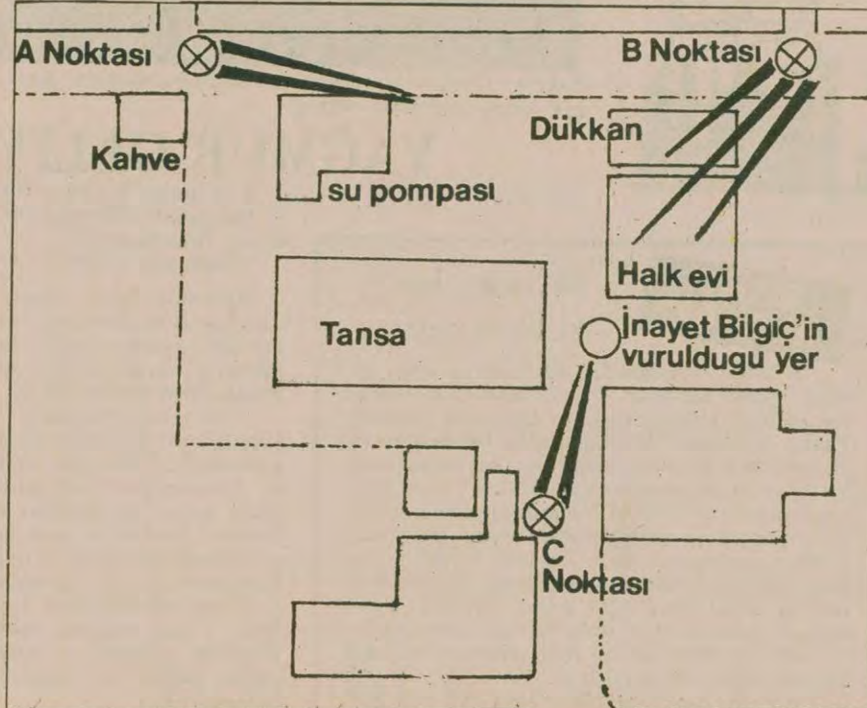
İnayet'e kurşun sıktıran ideolojide toplumumuzun yarı-feodal yapısının izi vardır. Ama esas olarak da, dünyanın en zalim emperyalizminin, Rus sosyal-emperyalizminin damgası bulunmaktadır. Feodal kafaya aşılanmış emperyalist uşaklığıdır acımasızlığın, gaddarlığın ve vicdansızlığın temelindeki.

Bir hiç yüzünden kara toprağın altına gitti İnayet'im. Hayır! İnayet duvardaki yazıyı sildiği için öldürülmedi anacığım Türkiye'nin bağımsızlığını savunduğu için, gerçek bir devrimci olduğu için. Gerçek devrimcilere gözdağı olsun diye katledildi. Ölümü boşa değildir. Onun kafasındaki kurşun bize sıkılmıştır. Türkiye'nin bağımsızlığına ve devrime.

Savaş cephesinde şehit oldun. Yaşarken halk için çalıştın ve ölümünle halkı uyandırdın. Sen çok yaşayacaksın İnayetciğim.

Halkın talebi: Huzur içinde yasamak

1) Kim ve ne adına olursa olsun kimse halka kurşun sıkmamalı, saldırmamalıdır.
2) Duvarlara yazı yazmaya ve silenleri tehdit etmeye son verilmelidir.
3) Polisin baskısını çekecek şekilde, olur olmaz silah sıkılmamalı, evlerin aralarında nöbet beklenmemelidir.
4) Zorla ve tehditle para toplanmamalı, yayın satılmamalıdır.
5) Mahalle halkından kimlik sormaya yol kesmeye ve üst aramaya son verilmelidir.
6) Bunlara uymayanlar yalnız bırakılmalı ve onlarla mücadele edilmelidir.

A ve B noktalarından ateş ederek halkı aşağıya doğru kovalayan saldırganlar, C noktasındaki pusudan bir kurşun yağmuru başlattılar. İnayet Bilgiç burada öldü.

Televizyonda bugün

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	STÜDYO 1 — Yararlı bilgilerin de verildiği magazin eğlence programında bu hafta yine üç konuk sanatçı var
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	ESKİ BAŞKENTLERİMİZ
21.10	TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.35	TELEVİZYONDA SİNEMA — Yönetmenliğini Clarence Brown'un yaptığı ve başlıca rollerini Myrna Loy-Tyrone Power'in paylaştıkları "Yağmur Geliyor" adlı film yayınlanacak.
23.15	HABERLER

(Geniş Haber 7. Sayfada)